



RISCURILE LEGATE DE APĂ ȘI GRADUL DE PREGĂTIRE AL COMPANIILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

RAPORT WWF 2026

Despre WWF

WWF este o organizație independentă de conservare a naturii, cu peste 30 de milioane de susținători și o rețea globală activă în aproape 100 de țări. Misiunea noastră este de a opri degradarea mediului natural al planetei și de a construi un viitor în care oamenii trăiesc în armonie cu natura, prin conservarea diversității biologice, asigurarea utilizării durabile a resurselor naturale regenerabile și promovarea reducerii poluării și a consumului excesiv. În calitate de membru al rețelei globale WWF, WWF-CEE are rolul de a promova misiunea WWF în șapte țări din Europa Centrală și de Est. Printre organizațiile membre se numără WWF-Bulgaria, WWF-Ungaria, WWF-România, WWF-Slovacia, WWF-Ucraina și WWF-Cehia. Aflați mai multe pe wwfcee.org.

Autori:

Hannah Strickner, Fatima Bertran de Lis, Andris Siska, Nicholas Kearney, Emöke Györfi, Mihaela Popova

Coordonare:

Emöke Györfi, Mihaela Popova, Laura Aldea

Dorim să mulțumim tuturor celor care au contribuit la realizarea acestui raport.

Informațiile din acest raport reprezintă punctele de vedere și opiniile WWF. Acestea nu reprezintă neapărat punctele de vedere sau opiniile experților independenți și nu constituie o aprobare a conținutului.

WWF-CEE adresează mulțumiri Coca-Cola Europe și Coca-Cola Hellenic Bottling Company pentru sprijinul financiar acordat acestui raport în cadrul parteneriatului „Împreună pentru Dunăre” (Living Danube Partnership). Aflați mai multe despre acesta: <https://wwfcee.org/partnerships/partnership-for-freshwater>

SUPPORTED BY

Coca-Cola in Europe



Design:

Marieta Vasileva

Publicat în octombrie 2026 de WWF-CEE. Orice reproducere, integrală sau parțială, a acestei publicații trebuie să menționeze titlul și să indice WWF-CEE ca deținător al drepturilor de autor. Text © WWF-CEE, 2026. Toate drepturile rezervate.

Pentru a cita acest document, vă rugăm să utilizați:

WWF (2026) Riscurile legate de apă și gradul de pregătire al companiilor din Europa Centrală și de Est





CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	4
REZUMAT	5
CUM SE CITEȘTE ACEST RAPORT	6
1. APA SUB O PRESIUNE TOT MAI MARE: IMPLICAȚII PENTRU ECONOMIA EUROPEI CENTRALE ȘI DE EST	7
2. DE LA EXPUNEREA LA RISCURILE LEGATE DE APĂ LA RĂSPUNS: PERSPECTIVE ALE COMPANIILOR	12
3. NIVELUL DE MATURITATE AL COMPANIILOR ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII APEI ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST	22
4. CONSTRUIREA UNEI AFACERI REZILIENTE LA RISCURILE LEGATE DE APĂ	28
ANEXĂ	32
REFERINȚE	36

CUVÂNT ÎNAINTE

Apa a fost mult timp considerată de companii ca fiind o resursă garantată, disponibilă oricând și oriunde este nevoie. În Europa Centrală și de Est, această presupunere devine din ce în ce mai greu de susținut.

Ultimii ani au demonstrat cât de repede seceta, nivelurile scăzute ale râurilor, inundațiile și scăderea calității apei pot duce la perturbări în agricultură, energie, producție, transporturi și alte sectoare. În același timp, companiile depind de apă într-un mod care depășește cu mult consumul propriu din cadrul instalațiilor lor. Furnizorii, infrastructura, comunitățile și bazinele hidrografice în care își desfășoară activitatea fac parte din același sistem interconectat.

În timp ce scriu aceste rânduri, seceta extremă și penuria de apă din vara anului 2026 au dus la închiderea sau amenințarea cu închiderea a două centrale nucleare din Ungaria și România, au provocat pagube semnificative agriculturii. În același timp, mai multor comunități din Europa Centrală și de Est li s-a cerut să economisească energie și apă din cauza întreruperilor în aprovizionarea cu apă și energie, ca urmare a cotelor scăzute la niveluri istorice ale apei din Dunăre, afluenții acesteia și apele subterane.

Acest raport oferă o imagine importantă a modului în care companiile din regiunea noastră răspund la această realitate în schimbare. Companiile recunosc în mod clar că apa este importantă, iar multe dintre ele au resimțit deja efectele acesteia asupra activității lor. Cu toate acestea, raportul relevă, de asemenea, un decalaj semnificativ între recunoașterea riscurilor legate de apă și pregătirea pentru gestionarea acestora, în special dincolo de propriile operațiuni ale companiilor, de-a lungul lanțurilor lor valorice.

Acesta este decalajul de acțiune în domeniul apei care stă la baza acestui raport: conștientizarea crește mai repede decât pregătirea și acțiunea.

Reducerea acestui decalaj nu înseamnă că fiecare companie trebuie să înceapă cu o strategie cuprinzătoare privind apa. Înseamnă să pornim de la întrebările cele mai importante: **În ce măsură activitatea noastră depinde de apă? Unde suntem cel mai expuși? Ce se întâmplă dacă**

un furnizor esențial, un loc de producție sau o rută de transport sunt afectate de secetă, inundații sau scăderea calității apei? Și unde pot măsurile luate astăzi să prevină perturbările și costurile mai mari de mâine?

Există, de asemenea, o perspectivă mai largă pe care nu ar trebui să o pierdem din vedere. Apa este o resursă comună. O companie poate deveni mai eficientă în cadrul propriilor facilități și totuși să rămână vulnerabilă dacă bazinul hidrografic de care depinde este degradat sau supus unei presiuni tot mai mari. Construirea unei reziliențe autentice la problemele legate de apă ne impune, așadar, să privim dincolo de gardul fabricii, să colaborăm cu furnizorii, comunitățile, autoritățile publice și alți utilizatori ai apei și să investim în ecosistemele sănătoase de apă dulce de care depind, în ultimă instanță, economiile noastre.

La WWF, credem că companiile au un rol esențial de jucat în această tranziție. Companiile care își înțeleg din timp dependențele de apă și le integrează în investiții, achiziții și gestionarea riscurilor vor fi mai bine pregătite să facă față unui viitor în care condițiile hidrologice sunt mai puțin previzibile. Prin instrumente precum *Water Risk Filter* al WWF, precum și prin parteneriate și acțiuni colective, dorim să ajutăm companiile să treacă de la înțelegerea riscului la consolidarea rezilienței.

Acest raport dorește să aducă o contribuție practică la acest demers. Sperăm că va încuraja companiile din Europa Centrală și de Est nu doar să se întrebe câtă apă consumă, ci și în ce măsură activitățile lor depind de sisteme de apă dulce sănătoase și reziliente, precum și ce pot face astăzi pentru a contribui la asigurarea acestora pentru viitor.



ANDREAS BECKMANN

CEO, WWF EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST



REZUMAT

Riscurile legate de apă în Europa Centrală și de Est devin o problemă de afaceri, nu doar o preocupare de mediu. Acestea pot afecta continuitatea producției, aprovizionarea, logistica, calitatea produselor, conformitatea și reziliența pe termen lung. Acest raport arată că companiile din Bulgaria, Cehia, Ungaria, România, Slovacia și Ucraina recunosc din ce în ce mai mult această schimbare — însă recunoașterea nu se traduce încă în acțiuni la ritmul necesar.

Constatarea principală este existența unui decalaj în ceea ce privește acțiunile legate de apă. În termeni simpli, deși companiile recunosc din ce în ce mai mult importanța apei, multe dintre ele nu au transformat încă această conștientizare în acțiuni concrete. Peste jumătate dintre respondenți — 52% — au înregistrat cel puțin un impact negativ legat de apă în ultimii cinci ani, cel mai adesea sub forma unor întreruperi operaționale sau a unor daune (24%) sau a creșterii costurilor pentru apa achiziționată din surse externe (21%). Privind în perspectivă, 58% se așteaptă ca riscurile legate de apă să aibă un efect moderat sau semnificativ asupra afacerii în următorii cinci ani. Cu toate acestea, doar 7% se consideră foarte bine pregătiți. Apa este deja prezentă în experiența și așteptările companiilor, dar gradul de pregătire rămâne limitat.

Decalajul este cel mai evident dincolo de granițele companiei. 48% dintre respondenți au evaluat riscurile legate de apă în propriile operațiuni, comparativ cu 23% care au privit către lanțul lor de aprovizionare. Acest aspect este important deoarece multe riscuri legate de apă își au originea în afara operațiunilor directe: prin intermediul furnizorilor, materiilor prime, rutelor logistice, infrastructurii comune, condițiilor bazinelor hidrografice, reglementărilor sau așteptărilor părților interesate. O companie poate gestiona apa în mod eficient la fața locului și totuși să fie expusă riscurilor dacă bazinul hidrografic, regiunea furnizorului sau ruta logistică de care depinde se află sub presiune.

Strategia, obiectivele și investițiile prezintă același nivel inegal de maturitate. 53% dintre respondenți nu dispun încă de o strategie dedicată apei. Obiectivele se concentrează în principal

pe cantitatea de apă, eficiența sau intensitatea consumului (47% din obiectivele selectate) și calitatea apei (24%), în timp ce obiectivele legate de apă din lanțul de aprovizionare rămân limitate (3%). Nici investițiile nu se reorientează încă la scară largă: aproape jumătate se așteaptă ca investițiile legate de apă să rămână neschimbate în următorii trei ani, în timp ce 24% se așteaptă la o creștere și doar 3% se așteaptă la o creștere semnificativă.

Analiza răspunsurilor la nivel de țară și de sector adaugă nuanțe, dar nu modifică imaginea de ansamblu. În medie, respondenții din Slovacia prezintă semnale comparativ mai puternice de pregătire și de investiții, cei din Cehia înregistrează cel mai ridicat nivel de adoptare a obiectivelor legate de apă, iar cei din Ucraina par să se afle într-o etapă mai timpurie a parcursului lor de implementare. La nivel sectorial, expunerea este cea mai mare în rândul respondenților din sectoarele metalurgiei și mineritului, precum și în producția agricolă și alimentară, iar cei din sectorul energetic prezintă cea mai puternică creștere planificată a investițiilor legate de apă.

Prin urmare, imaginea privind gradul de adopție se referă mai puțin la întrebarea dacă întreprinderile au început să acționeze și mai mult la cea legată de coerența acțiunilor acestora. Doar o mică parte a companiilor demonstrează un nivel de maturitate constant ridicat în toate dimensiunile analizate, în timp ce multe altele rămân în stadii de dezvoltare sau de avansare, în care bazele există, dar nu sunt încă corelate în mod consecvent cu punerea în aplicare sau cu investițiile.

Pentru companii, implicația ar trebui să fie clară: trecerea de la o cunoaștere generală la acțiuni prioritizate și finanțate. Reducerea decalajului în materie de acțiuni privind apa necesită o viziune mai clară asupra domeniilor în care apa ar putea afecta în mod semnificativ continuitatea activității, costurile, autorizațiile, furnizorii, infrastructura, livrarea către clienți sau încrederea părților interesate — și, ulterior, corelarea acestei viziuni cu asumarea responsabilității, obiectivele bazate pe context, implicarea lanțului valoric și investițiile în locațiile, furnizorii și procesele în care perturbările ar avea cel mai mare impact.

CUM SE CITEȘTE ACEST RAPORT

Bazat pe un sondaj realizat în rândul companiilor din Europa Centrală și de Est, acest raport oferă informații utile pentru a ajuta companiile să înțeleagă mai bine și să răspundă la riscurile legate de apă, evidențiind concluziile cheie și măsurile practice pentru consolidarea și extinderea gestionării responsabile a apei dulci.

În acest raport, termenul „CEE” se referă în principal la cele șase țări cuprinse în studiu: Bulgaria, Cehia, Ungaria, România, Slovacia și Ucraina, în timp ce, acolo unde este relevant, se utilizează date regionale sau europene mai ample pentru a oferi context.

Pe scurt, raportul ar trebui citit ca:

- o imagine de ansamblu orientată către mediul de afaceri cu privire la modul în care companiile din Europa Centrală și de Est percep, evaluează și gestionează riscurile legate de apă
- o indicație a nivelurilor actuale de maturitate, mai degrabă decât o evaluare statistică exhaustivă a pieței
- un punct de plecare practic pentru înțelegerea expunerii, stabilirea priorităților și consolidarea acțiunilor în domeniul gestionării responsabile a apei într-un mod structurat

CUM SUNT STRUCTURATE SECȚIUNILE

Raportul este structurat în secțiuni care pornesc de la contextul economic mai larg, trec prin rezultatele studiului și modelele de maturitate, și ajung la pași practici pentru a reduce decalajul de acțiune în domeniul apei și pentru a construi reziliența la riscurile legate de apă.

- **Apa sub presiune în creștere: implicații pentru economia Europei Centrale și de Est:** stabilește contextul regional și explică de ce presiunile crescânde asupra apei devin semnificative pentru întreprinderi și pentru economia în ansamblu din Europa Centrală și de Est.

- **De la expunerea la riscurile legate de apă la răspunsul la acestea:** perspective din partea companiilor:

- Prezintă rezultatele studiului privind dependența de apă dulce, impacturile resimțite, evaluarea riscurilor, pregătirea, strategiile, obiectivele și investițiile.
- Maturitatea companiilor din Europa Centrală și de Est în domeniul apei:
- Face legătura între rezultatele studiului pentru a arăta în ce domenii companiile înregistrează progrese, unde maturitatea rămâne inegală și cum ar trebui interpretate diferențele dintre respondenții din diferite țări și sectoare.
- Construirea unei afaceri reziliente la riscurile legate de apă:
- Explică decalajul în ceea ce privește acțiunile legate de apă și oferă măsuri practice pe care companiile le pot lua pentru a consolida pregătirea, investițiile, implicarea lanțului valoric și gestionarea responsabilă a apei.

CUM SĂ INTERPRETAȚI REZULTATELE STUDIULUI

Rezultatele studiului trebuie interpretate ca o percepție indicativă a gradului de conștientizare, expunere și pregătire a companiilor. Acestea ajută la identificarea domeniilor în care companiile recunosc deja apa ca o problemă relevantă, a celor în care practicile de management sunt încă în curs de dezvoltare și a celor în care poate exista un decalaj între relevanța percepută și acțiunile structurate.

Pe tot parcursul raportului, accentul se pune pe facilitarea progresului mai degrabă decât pe perfecțiune: sprijinirea companiilor să ia măsuri practice astăzi, chiar dacă datele privind apa, sistemele sau structurile de guvernare sunt încă în curs de dezvoltare.



APA SUB O PRESIUNE TOT MAI MARE: IMPLICAȚII PENTRU ECONOMIA EUROPEI CENTRALE ȘI DE EST

Apa devine o problemă economică strategică pentru Europa Centrală și de Est (ECE).

Apa susține producția industrială, agricultura, sistemele energetice, aprovizionarea municipală, transportul terestru și ecosistemele de apă dulce care stau la baza rezilienței regionale. Cu toate acestea, aceste sisteme se află sub o presiune tot mai mare din cauza poluării, a utilizării unor cantități excesive de apă, a lacunelor de infrastructură, a utilizărilor concurențiale ale apei și a schimbărilor climatice. Rezultatul este o provocare relevantă pentru mediul de afaceri: acolo unde disponibilitatea apei, calitatea acesteia sau protecția împotriva inundațiilor se deteriorează, companiile se pot confrunta cu perturbări, costuri mai mari,

constrângeri legate de autorizații și o fiabilitate mai scăzută a aprovizionării.¹

Apa dulce ar trebui, prin urmare, să fie înțeleasă nu doar ca o resursă de mediu, ci și ca un activ economic și o infrastructură comună. Ea leagă operațiunile companiilor de furnizori, comunități, ecosisteme și bazine hidrografice. Atunci când sistemele de apă dulce sunt degradate sau nesigure, efectele se pot extinde dincolo de amplasamentele individuale, afectând costurile de infrastructură, atractivitatea investițiilor, reziliența locală și încrederea părților interesate (1).

RISCU LEGAT DE APĂ ÎNCEPE ÎNAINTE DE POARTA COMPANIEI

Riscul legat de apă nu este determinat doar de cantitatea de apă pe care companiile o utilizează direct. Acesta este influențat și de starea sistemului hidrologic mai larg de care depind amplasamentele, furnizorii și comunitățile acestora. În cadrul raportului sunt utilizați următorii termeni:

- **Dependența de apă dulce** se referă la dependența unei companii de disponibilitatea și calitatea apei pentru operațiuni, furnizori, logistică, produse sau utilizarea de către clienți.
- **Bazinul hidrografic** (inclusiv subunitățile sale de sub-bazin) înseamnă zona geografică în care precipitațiile și apele de suprafață se colectează și se scurg, printr-o rețea de cursuri de apă, către un singur punct de vărsare; acesta este adesea nivelul cel mai relevant pentru înțelegerea riscurilor comune legate de apă. În timp ce cea mai mare parte a zonei acoperite de acest studiu se află în bazinul Dunării, majoritatea teritoriului Republicii Cehe aparține bazinului hidrografic al Elbei.
- **Apele „albastre” și „verzi”** arată că apa reprezintă mai mult decât ceea ce curge prin conducte: apa „albastră” se găsește în râuri, lacuri și în apele subterane, în timp ce apa „verde” este stocată în sol și utilizată de plante.
- **Calitatea apei** se referă la starea chimică și fizică a apei și determină dacă apa disponibilă poate fi utilizată în condiții de siguranță de către oameni, ecosisteme, în agricultură sau în procesele de producție.
- **Starea ecologică** indică starea de sănătate a râurilor, lacurilor și a altor corpuri de apă, inclusiv starea vieții acvatice, a habitatelor și a debitelor de apă care le susțin.

SITUAȚIA APEI ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

Potrivit Agenției Europene de Mediu (EEA), resursele de apă ale Europei se află sub o presiune semnificativă. Raportul său intitulat „*Starea apei în Europa 2024*” identifică trei priorități pentru a contribui la îmbunătățirea stării apei: protejarea și refacerea ecosistemelor acvatice, reducerea poluării și adaptarea la riscul de deficit de apă, secetă și inundații (2).

Stresul hidric — situația în care cererea de apă depășește oferta disponibilă sau reduce calitatea apei — afectează deja aproximativ 20 % din teritoriul Europei și 30 % din populația sa, în fiecare an. Pentru companiile din Europa Centrală și de Est, acest aspect este important deoarece fenomenele legate de cantitatea de apă, precum secetele, debitele scăzute ale râurilor și inundațiile, pot afecta producția, transportul terestru, sistemele energetice și lanțurile de aprovizionare (2).

Calitatea apei reprezintă o componentă la fel de importantă a tabloului de risc. EEA raportează că, în 2021, doar 37 % din corpurile de apă de suprafață din Europa au atins o stare ecologică bună sau ridicată (ceea ce înseamnă o viață acvatică, habitate și debite de apă sănătoase), iar doar 29 % au atins o stare chimică bună (2). Printre presiunile existente se numără poluarea chimică, emisiile provenite din producția de energie pe bază de cărbune, poluarea difuză din agricultură, modificările morfologiei râurilor și degradarea habitatelor.

În bazinul Dunării, poluarea cu nutrienți provenită din agricultură, așezări umane și industrie este un factor-cheie al eutrofizării, un proces în care excesul de nutrienți stimulează creșterea algelor, reduce nivelurile de oxigen și degradează ecosistemele acvatice. Scăderea calității apei care rezultă din acest proces poate spori nevoile de tratare și gestionare pentru utilizatorii din aval, inclusiv pentru companiile care depind de aceste resurse de apă. (3)

Provocările legate de apă în Europa Centrală și de Est sunt sistemice, trans-sectoriale și afectează întregul peisaj: ele sunt determinate de presiunile la nivel de bazin hidrografic și amplificate din ce în ce mai mult de schimbările climatice. Aproximativ 80% din luncile naturale din lungul Dunării și al principalilor săi afluenți au dispărut în ultimele două secole, reducând spațiul destinat reținerii inundațiilor, filtrării apei, habitatelor și reglării naturale a apei (3, 4).

Peisaje întregi au fost izolate de inundațiile naturale de care depind și au fost în mare parte drenate, în timp ce segmente de râu au fost reduse la fâșii înguste de apă, deconectate de luncile lor naturale. Combinate cu seceta și temperaturile din ce în ce mai ridicate din timpul verii, aceste efecte vor fi amplificate.

Pentru companii, acest lucru înseamnă că apa nu este doar o utilitate. Accesul constant la apă de calitate adecvată, susține continuitatea producției, calitatea produselor, bunăstarea forței de muncă, comunități sănătoase, reziliența infrastructurii și stabilitatea lanțului de aprovizionare în diverse sectoare, inclusiv agricultura, industria alimentară și a băuturilor, industria prelucrătoare, energia și serviciile.

BAZINELE HIDROGRAFICE: ARIA GEOGRAFICĂ RELEVANTĂ PENTRU RISCUL LEGAT DE APĂ

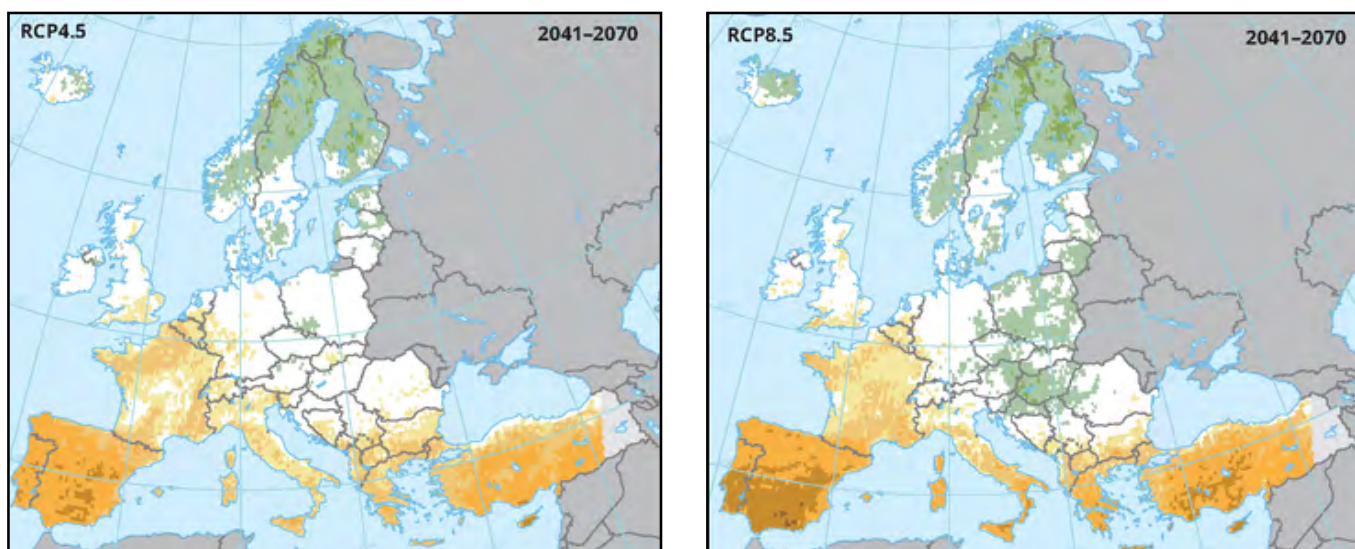
Dimensiunea geografică relevantă pentru apă este bazinul hidrografic sau sub-bazinul hidrografic. Riscurile legate de apă devin adesea cele mai tangibile la acest nivel, unde industria, agricultura, orașele, ecosistemele și infrastructura depind de același sistem hidrologic.

- Dunărea leagă o mare parte din Europa Centrală și de Est și asigură apa potabilă, habitatele, industria, agricultura, transportul și producția de energie. Aproximativ 83 de milioane de oameni trăiesc în bazinul Dunării, dintre care circa 20 de milioane depind de fluviu pentru apa potabilă.
- Aproximativ 80 % din luncile naturale din lungul Dunării și a principalilor săi afluenți au dispărut, reducând spațiul destinat reținerii apelor de inundație, habitatelor și reglării naturale a apei (3, 4).
- Poluarea cu nutrienți ilustrează modul în care presiunile din amonte și din aval se acumulează la nivelul bazinului hidrografic, deoarece poluanții care pătrund în râuri în amonte se pot acumula împreună cu alte surse de poluare și pot afecta calitatea apei mai jos pe curs (3).

De ce este important: o companie își poate gestiona bine propriul consum de apă și totuși să fie expusă riscurilor dacă bazinul în care se află este supus unor presiuni.

Dependența de apă este vizibilă în special în industriile cu consum intensiv de apă. În agricultură și în industria alimentară, disponibilitatea apei influențează volumele de producție și calitatea produselor. În sectorul energetic, producția de energie termică și procesele de răcire depind de debite și temperaturi stabile ale apei. În industria prelucrătoare, apa poate fi utilizată în procesele de curățare, răcire, prelucrare sau formulare a produselor. Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) identifică deficitul de apă, pagubele provocate de inundații și pierderile agricole legate de căldură și secetă printre principalele riscuri legate de climă pentru Europa, subliniind că întreruperile în aprovizionarea cu apă pot avea implicații operaționale și financiare (7).

Se preconizează că schimbările climatice vor spori volatilitatea acestor presiuni. Proiecțiile indică valori de căldură, secete și precipitații abundente mai frecvente și mai intense în întreaga Europă. Multe riscuri legate de apă sunt deja determinate de gestionarea terenurilor și a apei, de dezvoltarea infrastructurii și de modificarea cursurilor râurilor; schimbările climatice pot amplifica aceste presiuni prin creșterea frecvenței și a gravității atât a perioadelor de secetă, cât și a inundațiilor. **Pentru companiile din Europa Centrală și de Est, acest lucru înseamnă că atât deficitul, cât și excesul de apă vor deveni probabil mai relevante pentru planificarea producției, logistică, asigurări, reziliența infrastructurii și deciziile de investiții pe termen lung,** așa cum se ilustrează în Figura 1 (7, 8, 9).



Schimbări în frecvența secetelor meteorologice pentru diferite perioade și scenarii

Luni /	-2	-1 la 1	2 la 4	7 la 11	> 15	în afara
Perioadă de 30 de ani	-2 la -1	1 la 2	4 la 7	11 la 15	Lipsă date	acoperirii

Figura 1 : Schimbări prognozate în frecvența secetelor meteorologice pentru perioada 2041–2070, comparativ cu perioada 1981–2010, în cadrul a două scenarii de emisii: RCP4.5 (stânga) și RCP8.5 (dreapta). Sursă: Agenția Europeană de Mediu (EEA), Impactul schimbărilor climatice în Europa (9)

Secetele recente demonstrează cât de repede stresul hidric poate duce la perturbarea activităților economice.

Seceta severă din Europa din 2022 a afectat agricultura, sectorul energetic și transportul fluvial, debitul râurilor europene înregistrând al doilea cel mai scăzut nivel din istorie, iar 63 % dintre râuri înregistrând un debit sub medie; în România, nivelurile scăzute ale Dunării au limitat traficul fluvial și logistica exporturilor de cereale (10, 22). În 2026, căldura prelungită, seceta și nivelurile record de scăzute ale Dunării au perturbat din nou transporturile, turismul și sistemele energetice în anumite părți din Europa Centrală și de Est. Rapoartele au descris încărcături reduse ale navelor și așteptări îndelungate în Slovacia, Ungaria, România și Bulgaria, suspendarea serviciilor de feribot între România și Bulgaria, precum și evacuarea a aproape 200 de pasageri de pe o navă de croazieră care a eșuat în Bulgaria. Nivelurile scăzute ale râului au afectat, de asemenea, securitatea energetică, centrala nucleară Paks din Ungaria și centrala de la Cernavodă din România reducându-și sau oprindu-și producția din cauza cantității insuficiente de apă de răcire din Dunăre. Condițiile de secetă mai extinse au afectat, de asemenea, Cehia, Slovacia și Ungaria prin în domeniile agriculturii, navigației fluviale și producției de energie electrică, în timp ce Observatorul European al Secetei a semnalat condiții de alertă de secetă în bazinul Dunării, inclusiv în zone din Cehia, Slovacia, Ungaria și România, cu o ușoară îmbunătățire în Ucraina.

Mesajul pentru mediul de afaceri este clar: stresul hidric se poate traduce în perturbări operaționale, constrângeri energetice, blocaje în transporturi și impact asupra turismului. (24, 25, 26, 27).

Riscul de inundații adaugă un alt nivel de expunere. Aerul mai cald poate reține mai multă umiditate, care este eliberată atunci

când aerul se răcește. EEA constată că precipitațiile intense au crescut deja în anumite părți ale Europei, contribuind la inundații și la creșterea riscurilor de inundații, în timp ce inundațiile pot provoca pierderi de vieți omenești, daune economice și efecte asupra ecosistemelor (2). Copernicus și Organizația Meteorologică Mondială (OMM) au raportat că 2024 a fost cel mai cald an înregistrat vreodată în Europa și că furtunile au fost adesea severe, iar inundațiile s-au extins pe scară largă, afectând aproximativ 413.000 de persoane (12). **Pentru companii, distincția relevantă este între riscurile cronice, precum deficitul de apă și scăderea calității apei, și riscurile acute, precum inundațiile și precipitațiile extreme.** Ambele pot afecta activele, operațiunile, logistica, asigurările și deciziile de investiții.

Situația în continuă evoluție a resurselor de apă în Europa Centrală și de Est (ECE) reprezintă, prin urmare, o problemă atât de afaceri, cât și de mediu.

Aceasta modelează condițiile fizice, de reglementare și economice în care își desfășoară activitatea companiile, făcând ca apa să fie relevantă pentru continuitatea activității, planificarea investițiilor și reziliența pe termen lung.

În acest context, întrebarea cheie este cât de pregătite sunt companiile să înțeleagă și să gestioneze apa ca risc de afaceri. Prin urmare, WWF și EY au realizat un studiu privind riscurile legate de apă și gestionarea responsabilă a resurselor de apă în rândul companiilor din Bulgaria, Cehia, Ungaria, România, Slovacia și Ucraina. Rezultatele oferă o imagine orientativă a modului în care respondenții percep, gestionează apa și se bazează pe această resursă, evidențiind dependențele, riscurile, practicile de gestionare și discrepanțele dintre relevanța strategică a apei și structurile existente în prezent.

RISCURILE LEGATE DE APĂ, OPORTUNITĂȚILE ȘI IMPLICAȚIILE LOR PENTRU COMPANII

Pe măsură ce sistemele de apă dulce din Europa Centrală și de Est sunt supuse unor presiuni, perturbările legate de apă devin tot mai relevante pentru planificarea companiilor și luarea deciziilor. **Riscul legat de apă rareori se manifestă doar sub forma unei facturi mai mari la apă.** Este mai probabil să se manifeste prin întreruperi ale producției, costuri mai mari de producție, livrări eșuate din partea furnizorilor, întârzieri în obținerea autorizațiilor, deteriorarea infrastructurii, așteptările nesatisfăcute ale clienților, atenția investitorilor sau flexibilitate redusă în deciziile viitoare de investiții.

Riscul legat de apă (water risk) se referă la modul în care disponibilitatea apei, calitatea apei, reglementările, condițiile din bazinele hidrografice comune sau așteptările părților interesate pot afecta continuitatea activității, costurile, autorizațiile, fiabilitatea aprovizionării, infrastructura sau încrederea. Acesta este înțeles în mod obișnuit din perspective

fizice, de reglementare și guvernanta, de piață și lanț de aprovizionare, precum și din perspectiva reputației. **În practică, aceste riscuri se suprapun adesea:** o secetă poate perturba producția, poate declanșa o alocare mai strictă a resurselor de apă, poate crește costurile furnizorilor și poate atrage atenția publicului asupra modului în care apa este utilizată la nivel local.

Companiile care nu își înțeleg expunerea la riscurile legate de apă pot să nu detecteze și să nu reușească să abordeze riscurile din afara operațiunilor directe, cum ar fi furnizorii din bazinele hidrografice supuse presiunii, coridoarele logistice afectate de niveluri scăzute ale râurilor sau de inundații fulgerătoare, sau comunitățile și ecosistemele afectate de utilizarea concurențială a apei. Aceste riscuri pot rămâne invizibile în procesele de management de rutină până când generează constrângeri operaționale, costuri suplimentare sau presiune asupra reputației.

Tabelul 1 : Tipuri de riscuri legate de apă pentru companii.

TIPUL DE RISC	CUM AFECTEAZĂ COMPANIILE	CE TREBUIE URMĂRIT
RISC FIZIC	Cantitatea insuficientă, excesivă sau neadecvată de apă pot restricționa producția, irigațiile, răcirea, curățarea, transportul, generarea de energie sau accesul la amplasament. Agenția Europeană de Mediu (EEA) raportează că stresul hidric afectează în fiecare an aproximativ 20 % din teritoriul Europei și 30 % din populația sa în timp ce se preconizează că schimbările climatice vor spori atât riscurile de secetă, cât și cele de inundații (2).	Locații prioritare, procese critice, limite de calitate a apei, expunere la secetă, expunere la inundații și dependența de infrastructură vulnerabilă.
RIScul LEGAT DE REGLEMENTARE ȘI GUVERNANȚĂ	Modificările privind autorizațiile, regulile de alocare, limitele parametrilor apei deversate, aplicarea legii, așteptările privind divulgarea informațiilor sau politica publică pot afecta costurile de conformitate, flexibilitatea operațională și planificarea investițiilor. Strategia Comisiei Europene privind reziliența în domeniul apei subliniază așteptări mai mari în ceea ce privește eficiența, reutilizarea, modernizarea infrastructurii, pregătirea pentru dezastre și o economie inteligentă din punct de vedere al apei (13).	Condițiile de autorizare, limitele parametrilor apei deversate, regulile de alocare, cerințele de raportare, modificările politicilor publice și necesitățile de cheltuieli de capital.
RIScul LEGAT DE PIAȚĂ ȘI DE LANȚUL DE APROVIZIONARE	Perturbările legate de apă pot afecta furnizorii, materiile prime, infrastructura, rutele logistice sau piețele clienților dincolo de granițele proprii ale companiei. CDP a constatat că una din cinci companii a raportat riscuri legate de apă în lanțul de aprovizionare cu un potențial impact financiar sau strategic substanțial, de cel puțin 77 de miliarde de dolari (14). Companiile care colaborează cu furnizorii au o probabilitate de șapte ori mai mare de a identifica și gestiona eficient riscurile legate de apă (23).	Regiunile afectate de stresul hidric în care activează furnizorii, materiile prime agricole, resursele energetice, ambalajele, mineralele, rutele logistice și piețele de desfacere.
RIScul REPUTAȚIONAL ȘI SOCIETAL	Deoarece apa este o resursă comună, consumul de apă al companiei și impactul acestuia sunt evaluate în raport cu realitățile locale privind apa. Supravegherea poate crește în cazul în care bazinele hidrografice sunt supuse stresului hidric, ecosistemele sunt degradate sau comunitățile se confruntă cu un acces nesigur la apă, ceea ce poate afecta încrederea sau autorizațiile de funcționare.	Preocupările comunității, atenția ONG-urilor, supravegherea mass-media, deficitul local de apă, degradarea ecosistemelor și percepția asupra echității consumului de apă al companiei.



Inundație „o dată la 1.000 de ani” pe râul Wien, în timpul furtunii Boris din septembrie 2024

Oportunitățile urmează aceeași logică. Companiile care îmbunătățesc eficiența utilizării apei, reduc pierderile, reutilizează apa, consolidează tratarea apelor uzate, protejează zonele de captare a apei sau investesc în soluții bazate pe natură pot reduce gradul de expunere, creând în același timp valoare comercială. Beneficiile pot include un risc mai redus de întrerupere a activității, o producție mai rezilientă, condiții îmbunătățite de autorizare, relații mai solide cu părțile interesate, costuri reduse ale factorilor de producție și o poziție mai credibilă în materie de sustenabilitate.

Principala provocare pentru companii este să înțeleagă unde sunt expuse la riscuri, cât de

pregătite sunt și ce trebuie să schimbe. Companiile care așteaptă până când riscurile legate de apă devin acute se pot confrunta cu costuri mai mari și cu mai puține opțiuni de reacție. Cele care acționează mai devreme pot asigura continuitatea activității, pot construi încredere cu autoritățile de reglementare și comunitățile și pot lua decizii de investiții mai bune într-o regiune în care condițiile legate de apă devin din ce în ce mai imprevizibile. Rezultatele studiului care urmează arată cât de mult au avansat deja respondenții în această direcție — și în ce domenii dependența, gradul de pregătire și investițiile încă nu corespund pe deplin nivelului riscului legat de apă.

DE LA EXPUNEREA LA RISCURILE LEGATE DE APĂ LA RĂSPUNS: PERSPECTIVE ALE COMPANIILOR

Apa capătă importanță pentru companii atunci când influențează deciziile privind investițiile, securitatea aprovizionării, gestionarea întreruperilor și reziliența afacerii. Raportul „Riscurile legate de apă și gradul de pregătire al companiilor din Europa Centrală și de Est” oferă o imagine orientativă a modului în care companiile participante din Bulgaria, Cehia, Ungaria, România, Slovacia și Ucraina își percep dependența de apa dulce în contextul în care impacturile legate de apă sunt deja vizibile și a gradului de pregătire pentru a face față acestor situații. Cifrele care urmează descriu atitudinile și gradul de pregătire al companiilor în ceea ce privește aspectele legate de dependență și impacturile resimțite, până la evaluarea riscurilor, pregătirea, strategiile, obiectivele și investițiile. Împreună, acești indicatori oferă o imagine pas cu pas a maturității companiilor în ceea ce privește apa. (Figura 2).



Figura 2 : Aspecte ale maturității în domeniul apei analizate în acest studiu.

Rezultatele trebuie interpretate ca un indicator a gradului de conștientizare și a maturității manageriale a companiilor, nu ca o evaluare statistică reprezentativă a companiilor din regiune. Valoarea lor constă în evidențierea domeniilor în care apa face deja parte din gândirea de afaceri, a celor în care companiile încep să acționeze și a celor în care persistă puncte neabordate — în special dincolo de operațiunile directe și în lanțul de aprovizionare.

Primele concluzii ale studiului se concentrează pe două întrebări interconectate: unde se bazează companiile pe apa dulce de-a lungul lanțului valoric și unde s-au confruntat deja cu impacturi legate de apă. **Modelul este clar: dependența de apa dulce este cea mai vizibilă în operațiunile proprii și în lanțurile de aprovizionare din amonte, ceea ce face ca acestea să fie punctele de plecare cele mai vizibile pentru înțelegerea expunerii legate de apă.**



Figura 3 arată că dependența de apa dulce este concentrată cel mai aproape de activitatea principală a companiei. În operațiunile proprii, 19% dintre respondenți descriu dependența ca fiind critică, 11% ca fiind ridicată și 21% ca fiind moderată. Lanțurile de aprovizionare din amonte prezintă un model similar, dar mai puțin concentrat, 8% dintre respondenți raportând o dependență critică, 15% o dependență ridicată și 18% o dependență moderată. Acestea sunt părțile lanțului valoric în care întreruperile în aprovizionarea cu apă pot afecta cel mai direct producția, disponibilitatea materiilor prime, fiabilitatea furnizorilor și flexibilitatea operațională.

Activitățile din aval par mai puțin centrale pentru mulți respondenți. Logistica și distribuția sunt cel mai adesea evaluate ca având un nivel scăzut de dependență sau respondenții spun că „nu se aplică”, iar același model se regăsește în cazul utilizării produselor sau serviciilor și al activităților de la sfârșitul ciclului de viață. Acest lucru nu înseamnă că aceste domenii sunt irelevante; dimpotrivă, sugerează că dependențele mai largi din cadrul lanțului valoric pot fi mai puțin vizibile decât utilizarea directă a apei în operațiuni și ar trebui evaluate acolo unde contextul sectorial sau de afaceri indică o potențială relevanță.

Dependența devine cea mai importantă pentru companii atunci când se transformă într-o constrângere concretă. Prin urmare, studiul a întrebât, de asemenea, dacă companiile s-au confruntat cu efecte negative semnificative legate de apă în ultimii cinci ani.



Care e gradul de dependență al companiei de resursele de apă dulce? (%)

Pentru sfârșitul ciclului de viață / reciclare %



Pentru produs / faza de folosire %



Pentru logistică / distribuție %



Pentru lanțul de aprovizionare din amonte %



Pentru propriile operațiuni %



■ Scăzut ■ moderat ■ înalt ■ critic ■ nu se aplică ■ necunoscut

Figura 3 : Dependența companiilor de resursele de apă dulce de-a lungul lanțului lor valoric.

Impacturile legate de apă nu sunt încă generalizate, dar sunt deja semnificative pentru mulți dintre respondenți. În ansamblu, 52% dintre respondenți au înregistrat cel puțin o formă de impact negativ legat de resursele de apă, ceea ce arată că apa reprezintă deja o problemă concretă pentru majoritatea respondenților. În același timp, 42% declară că nu au înregistrat efecte negative semnificative legate de apă în ultimii cinci ani. Figura 4 arată cum au fost clasificate diferitele efecte negative de către cei care au resimțit unele efecte concrete. Cele mai frecvente efecte raportate, selectate de 24% dintre respondenți, sunt întreruperea activității sau daunele, iar creșterea costurilor pentru apa achiziționată din surse externe, a fost selectată de 21% dintre respondenți. Creșterea costurilor de reglementare, selectată de 14%, reprezintă un semnal suplimentar că presiunea legată de apă se traduce deja în costuri de afaceri pentru unele companii.



© Anamaria Dinulescu / WWF-Romania

Prin ce efecte negative semnificative, legate de apă, a trecut compania dvs. în ultimii 5 ani?

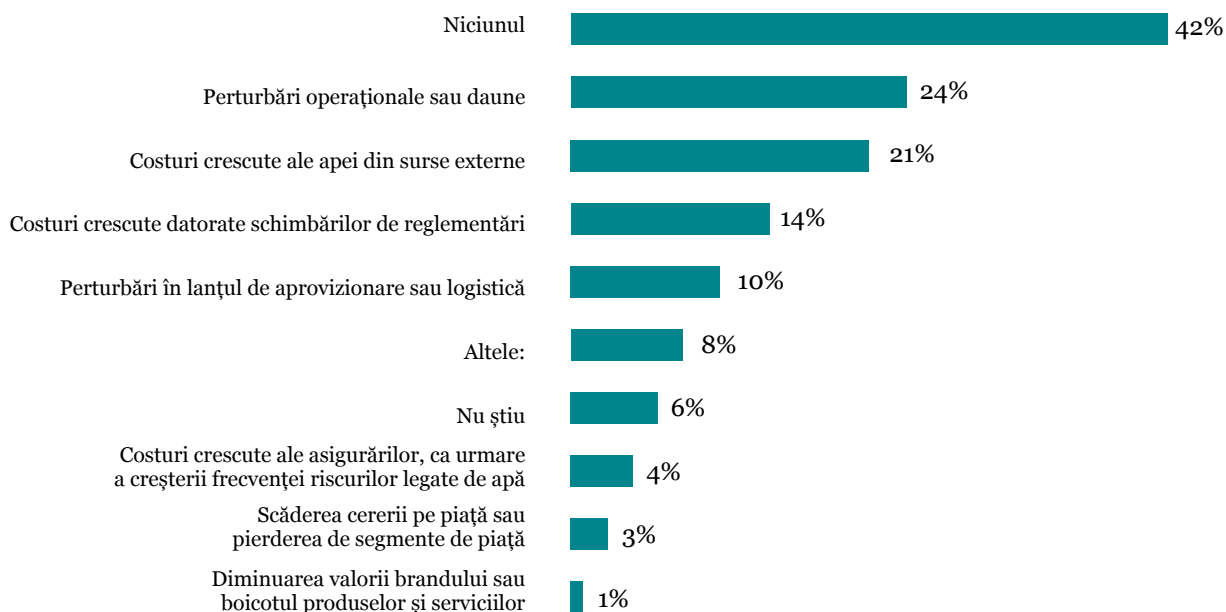


Figura 4 : Efecte negative semnificative legate de apă cu care s-au confruntat companiile în ultimii 5 ani (% dintre respondenți care au ales fiecare opțiune dintr-o selecție de opțiuni multiple).

Primele constatări stabilesc logica de bază a capitolului: problema apei devine cea mai vizibilă acolo unde este cel mai aproape de operațiuni și cea mai urgentă acolo unde a afectat deja continuitatea sau costurile. Operațiunile directe și aprovizionarea din amonte sunt, prin urmare, punctele de plecare logice pentru

o evaluare mai aprofundată. În același timp, expunerea din aval și la nivelul mai larg al lanțului valoric nu trebuie ignorată; aceasta ar trebui analizată acolo unde contextul sectorial, utilizarea de către clienți, logistica sau factorii legați de ciclul de viață al produsului sugerează o potențială relevanță.



Următoarea întrebare este dacă companiile transformă dependența vizibilă și impacturile din trecut într-o evaluare sistematică a riscurilor și în pregătire pentru acestea. Această subsecțiune examinează în ce măsură au progresat afacerile în identificarea domeniilor în care pot apărea riscuri legate de apă și cât de pregătite sunt acestea să le gestioneze.

Evaluarea rămâne mai solidă în interiorul companiei decât de-a lungul lanțului de aprovizionare. Figura 5 arată că 46% dintre respondenți au evaluat riscurile legate de apă în propriile operațiuni, comparativ cu 23% în lanțul de aprovizionare. Acest lucru indică o lacună practică în evaluare: companiile înregistrează progrese mai mari în evaluarea riscurilor asupra cărora au control direct, în timp ce riscurile legate de furnizori, materii prime și regiunile de aprovizionare sunt evaluate mai puțin consecvent.

WATER RISK FILTER AL WWF

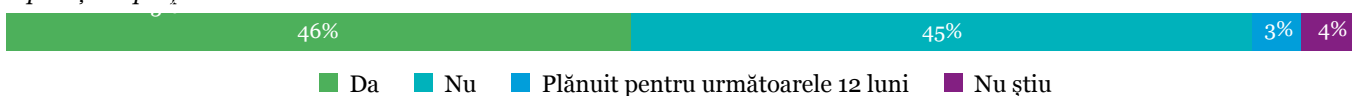
Water Risk Filter al WWF este un instrument online gratuit care ajută companiile să identifice, să evalueze și să prioritizeze riscurile legate de apă în cadrul operațiunilor și lanțurilor lor de aprovizionare. Acesta combină informații specifice companiei cu date privind apa bazate pe locație pentru a arăta unde companiile pot fi expuse la riscuri fizice, de reglementare și de reputație legate de apă, ajutându-le să identifice locațiile prioritare și să ia măsuri informate de gestionare responsabilă a apei.

A evaluat vreodată compania dvs. riscurile legate de apă? Pentru ce parte a lanțului valoric?

Lanț valoric %



Operațiuni proprii %



■ Da ■ Nu ■ Plănuit pentru următoarele 12 luni ■ Nu știu

Figura 5 : Situația evaluării riscurilor legate de apă la nivel corporativ în propriile operațiuni și în lanțul de aprovizionare.

Companiile au fost întrebat, de asemenea, care sunt presiunile legate de apă la care se așteaptă să devină cele mai relevante în următorii ani. Deoarece respondenții puteau selecta până la cinci riscuri, rezultatele ar trebui interpretate ca un clasament al

relevanței percepute, mai degrabă decât ca categorii care se exclud reciproc. **Peisajul riscurilor anticipate este dominat de riscurile fizice legate de apă: atât lipsa, cât și excesul de apă se află în topul preocupărilor companiilor.**

Care sunt cele mai semnificative riscuri legate de apă (inclusiv lanțul de aprovizionare național) cu care s-ar putea confrunta compania în următorii 5 ani?

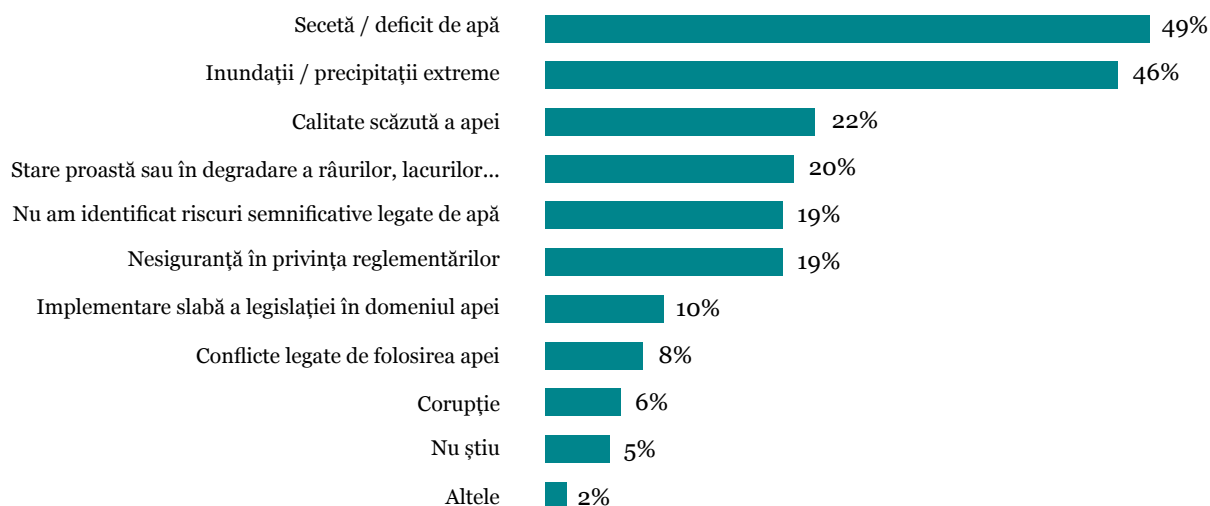


Figura 6 : Cele mai semnificative riscuri anticipate legate de apă (inclusiv lanțul de aprovizionare național) în următorii 5 ani (procentul indică ponderea respondenților care au selectat opțiunile enumerate într-o listă care permitea selecția multiplă).

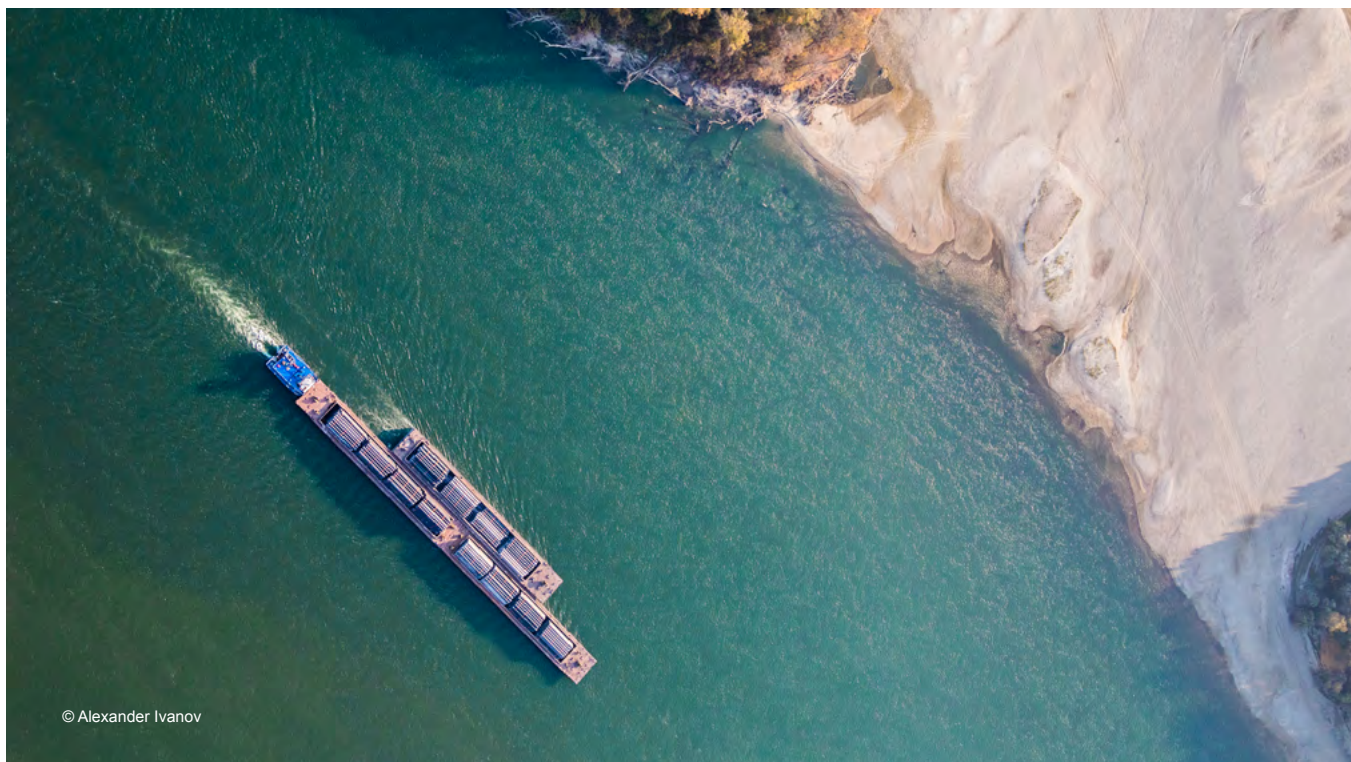


Figura 6 arată că seceta și deficitul de apă sunt cele mai frecvent selectate, de 49% dintre respondenți, urmate de inundații și precipitații extreme, care au fost, de asemenea, selectate de 46% dintre respondenți. Următorul nivel indică riscuri legate de calitatea apei și starea ecosistemelor: calitatea scăzută a apei este selectată de 22%, iar starea precară sau de degradare a râurilor, lacurilor și apelor subterane de 20%. Incertitudinea legislativă a fost, de asemenea, identificată ca o preocupare de către 19% dintre respondenți. În ansamblu, rezultatele arată că preocupările companiilor legate de apă sunt ample, mai degrabă decât concentrate pe un singur tip de risc, acoperind atât perturbările imediate cauzate de secetă și inundații, cât și presiunile pe termen lung legate de disponibilitatea, calitatea și reglementarea apei.

Studiul analizează, de asemenea, cealaltă fațetă a relației: modul în care activitățile companiilor pot afecta resursele de apă. Acest aspect este important deoarece gestionarea responsabilă a apei impune companiilor să înțeleagă atât expunerea lor la riscurile legate de apă, cât și propriile impacturi potențiale asupra sistemelor de apă

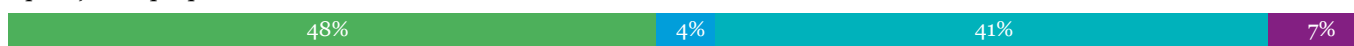
Figura 7 evidențiază o discrepanță clară în modul în care companiile își evaluează impactul asupra resurselor de apă. Aproape jumătate dintre respondenți (48%) au evaluat impactul propriilor operațiuni, dar doar 25% au făcut acest lucru la nivelul lanțurilor lor de aprovizionare. Prin urmare, companiile au o imagine mult mai clară asupra impacturilor pe care le controlează direct decât asupra celor legate de furnizori, materii prime și locațiile de aprovizionare.

A evaluat compania dvs. potențialul impact pe care îl are asupra resurselor de apă? Pentru care parte a lanțului de aprovizionare?

Lanțul de aprovizionare %



Operațiunile proprii %



■ Da ■ Plănuț pentru următoarele 12 luni ■ Nu ■ Nu știu

Figura 7 : Stadiul evaluării de către companii a impacturilor potențiale ale activităților lor comerciale asupra resurselor de apă în cadrul propriilor operațiuni și lanțurilor de aprovizionare.

În concluzie, principala lacună de management se regăsește în lanțul de aprovizionare, unde atât evaluarea riscurilor, cât și evaluarea impactului sunt mai puțin dezvoltate. Acest lucru lasă companiile cu potențiale lacune în ceea ce privește furnizorii, materiile prime și locațiile de aprovizionare, chiar și în cazul în care riscul legat de apă se află deja pe agenda de afaceri.

Evaluarea riscurilor și a impacturilor legate de apă reprezintă doar o parte a tabloului; următoarea întrebare este în ce măsură se așteaptă companiile ca aceste riscuri să le afecteze activitatea și cât de pregătite sunt să răspundă.



Companiile se așteaptă ca riscurile legate de apă să le afecteze activitatea, dar gradul lor de pregătire pentru gestionarea acestor riscuri rămâne relativ limitat. Figura 8 arată că 58% dintre respondenți se așteaptă ca riscurile legate de apă să aibă un efect moderat sau semnificativ asupra activității lor în următorii cinci ani, în timp ce 30% nu se așteaptă la niciun efect. În ceea ce privește gradul

de pregătire, cel mai mare grup se descrie ca fiind moderat pregătit (41%), urmat de 26% care se simt doar ușor pregătiți. Doar 7% declară că sunt foarte pregătiți. Rezultatele sugerează că riscul legat de apă este recunoscut din ce în ce mai mult ca fiind relevant, dar multe companii încă își dezvoltă capacitățile, planurile de intervenție și încrederea internă necesare pentru a-l gestiona în mod eficient.

Cum se așteaptă compania dvs. ca riscurile legate de apă să îi afecteze afacerile în următorii 5 ani?

Efecte așteptate ale riscurilor legate de apă



Cât de pregătită este compania dvs. pentru a face față riscurilor legate de apă?

Gradul de pregătire pentru gestionarea riscurilor legate de apă



Figura 8 : Schimbarea preconizată a efectelor riscurilor legate de apă asupra activității în următorii 5 ani și gradul de pregătire pentru gestionarea riscurilor legate de apă.



Următorul indicator de maturitate este forma de răspuns, adică dacă aspectele legate de apă și de activitatea companiei sunt gestionate prin structuri formale, mai degrabă decât prin răspunsuri ad-hoc. Această subsecțiune

explorează latura strategică a gestionării apei: dacă companiile au strategii privind apa, ce tipuri de obiective utilizează și în ce măsură planurile de investiții încep să țină cont de riscurile și dependențele identificate anterior.

VALOAREA COMERCIALĂ A GESTIONĂRII RESPONSABILĂ A APEI

Gestionarea responsabilă a apei (water stewardship) adoptă o perspectivă mai amplă asupra modului în care o companie depinde de apă și o afectează, depășind simpla îmbunătățire a eficienței utilizării apei la nivelul fiecărei locații. Aceasta ajută companiile să gestioneze riscurile legate de apă în toate zonele geografice și lanțurile valorice de care depind, recunoscând că continuitatea activității se bazează, de asemenea, pe sisteme de apă sănătoase, furnizori rezilienți și alți utilizatori ai apei. Acest lucru mută accentul de la simpla reducere a consumului de apă la înțelegerea și gestionarea condițiilor mai largi care pot afecta operațiunile, lanțurile de aprovizionare și reziliența pe termen lung a afacerii, cum ar fi starea de sănătate a bazinelor hidrografice mai extinse și integritatea sistemelor de apă relevante pentru acestea și pentru alți utilizatori de apă cu care le împart.



Figura 9: Scara de gestionare responsabilă a apei (water stewardship), care descrie parcursul nelinier și continuu de îmbunătățire a maturității în domeniul apei al entităților implicate în gestionarea responsabilă a apei.

Strategiile dedicate utilizării apei sunt încă mai degrabă o excepție decât o normă. Figura 10 arată că 53% dintre respondenți nu au o strategie privind apa, în timp ce 21% au o strategie care acoperă doar propriile operațiuni. Abordările mai ample rămân rare: 5% raportează o strategie care acoperă parțial lanțul de aprovizionare, 1% au o strategie care acoperă sistematic

lanțul de aprovizionare, iar 4% depășesc operațiunile și lanțurile de aprovizionare pentru a include beneficii pentru natură și comunitățile locale. Acest lucru sugerează că multe companii nu au transformat încă conștientizarea riscului sau a impactului legat de apă într-o abordare structurată de gestionare, în special dincolo de granițele companiei.

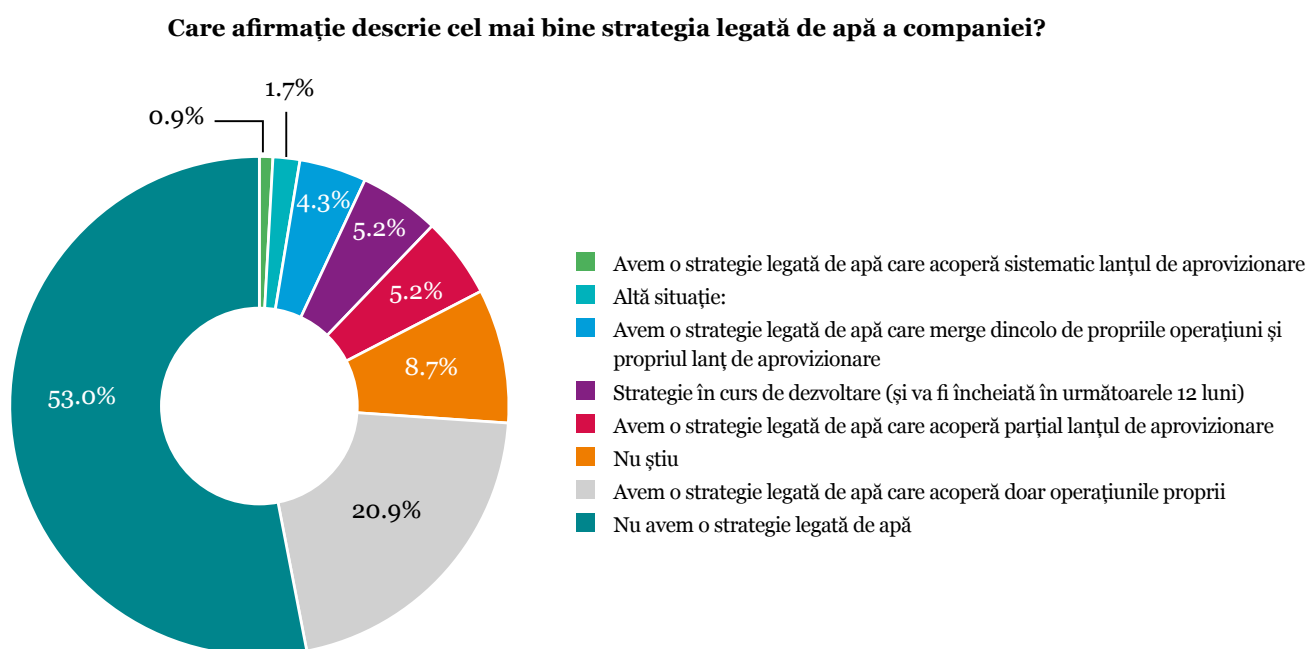


Figura 10: Tipuri de strategii privind apa adoptate de companii.

Obiectivele contribuie la transpunerea strategiei

privind utilizarea apei în acțiuni de zi cu zi. Ele indică aspectele pe care companiile aleg să le măsoare, să le îmbunătățească și pentru care își asumă responsabilitatea. În cadrul studiului, stabilirea obiectivelor urmează același model de maturitate ca și strategia: companiile care au definit obiective legate de apă se concentrează cel mai adesea pe cantitatea de apă, eficiența sau intensitatea consumului, urmate de calitatea apei. Acestea reprezintă puncte de plecare utile pentru îmbunătățirea performanței interne. **Cu toate acestea, un obiectiv este mai puternic atunci când este contextual, adică răspunde provocărilor locale legate de apă cu care se confruntă o companie** — de exemplu, deficitul de apă într-un bazin hidrografic supus presiunii, calitatea slabă a apei într-un bazin hidrografic poluat sau expunerea la inundații în locații vulnerabile, sau orice combinație complexă de provocări la nivel local.

Figura 11 arată că cele mai frecvente domenii de interes pentru obiectivele corporative privind apa sunt, de departe, cantitatea de apă, eficiența sau intensitatea, selectate de 47% dintre respondenți, urmate de calitatea apei, cu 24%. În același timp, 34% declară că nu au obiective legate de apă. Abordările mai strategice rămân mult mai puțin frecvente: 14% au obiective legate de risc și reziliență, 11% utilizează obiective bazate pe context și doar 3% au obiective privind apa în lanțul de aprovizionare. Acest lucru sugerează că, acolo unde există obiective, acestea rămân în mare parte axate pe performanța proprie a companiilor în ceea ce privește apa, mai degrabă decât pe riscurile și condițiile mai largi legate de apă de care depind activitățile lor.

DE CE CONTEXTUL ESTE IMPORTANT PENTRU OBIECTIVELE PRIVIND APA

Obiectivele contextuale privind apa sunt determinate de condițiile locale legate de apă, cum ar fi deficitul de apă, poluarea, expunerea la inundații sau nevoile altor utilizatori de apă din același bazin hidrografic. Un obiectiv general de eficiență poate fi util, dar este posibil să nu abordeze provocarea legată de apă care contează cel mai mult într-o anumită locație.

- **Obiectivele necontextuale** se concentrează pe îmbunătățiri interne sau pe ambițiile corporative, fără a reflecta direct condițiile locale ale bazinului hidrografic.
- **Obiectivele contextuale** țin cont de condițiile din bazinul hidrografic și ajută la concentrarea resurselor asupra provocărilor legate de apă potrivite, în locurile potrivite.
- **Obiectivele bazate pe date științifice** aliniază acțiunile companiei cu ceea ce hidrologia indică ca fiind necesar pentru a susține cantitatea și calitatea durabilă a apei dulci în bazinul relevant.

Ce tip de ținte legate de apă are compania dvs?

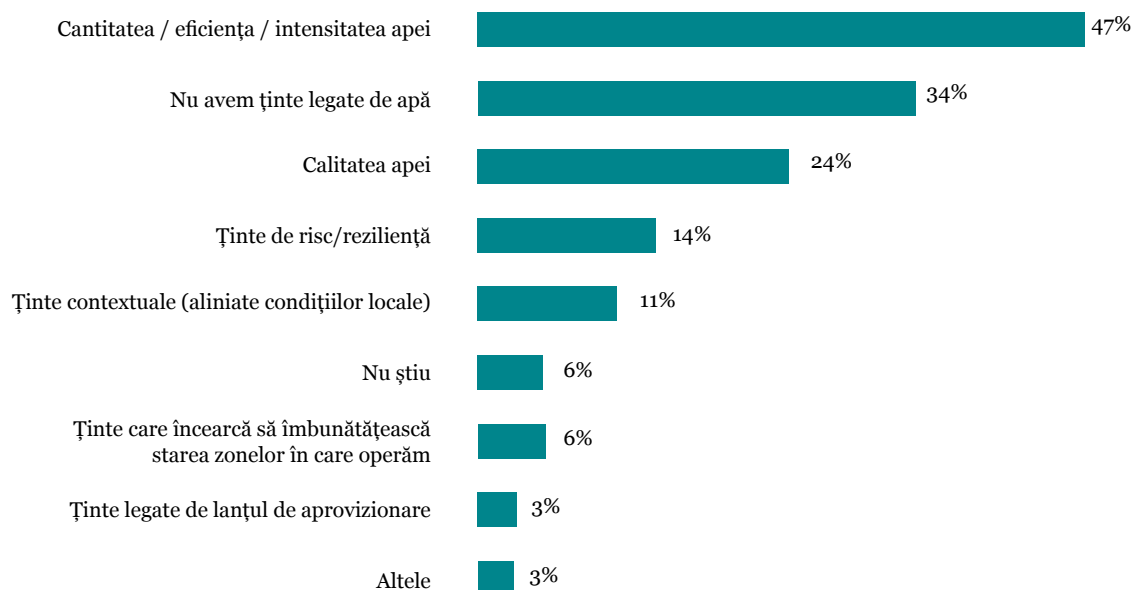


Figura 11 : Tipuri de obiective legate de apă utilizate de companii.



Obiectivele sunt semnificative doar dacă sunt susținute de resurse și urmate de implementare.

Figura 12 sugerează că această transpunere de la ambiție la finanțare este încă limitată. Aproape jumătate dintre respondenți se așteaptă ca investițiile legate de apă să rămână neschimbate în următorii trei ani, în timp ce

24% se așteaptă la o creștere, și doar 4% se așteaptă la o creștere semnificativă. Alți 20% nu știu cum se vor modifica investițiile. Acest lucru indică faptul că multe decizii de investiții pot depinde încă de semnale de risc mai clare, de evoluții în materie de reglementare sau de argumente de afaceri interne mai solide.

Cum ar urma să se schimbe investițiile legate de apă ale companiei, în următorii 3 ani?



Figura 12: Schimbarea anticipată a investițiilor corporative planificate legate de apă în următorii 3 ani.

Factorii care stau la baza investițiilor planificate oferă unele indicii cu privire la ceea ce ar putea determina luarea de măsuri suplimentare. **Investițiile par cele mai probabile atunci când riscul legat de apă devine concret din punct de vedere operațional.** Figura 13 arată că cel mai puternic factor este disponibilitatea insuficientă a apei pentru operațiuni, selectat de 52% dintre respondenți, urmat de expunerea crescută la riscurile legate de natură în zonele de operațiuni, relevantă pentru 46%. Incidentele legate de

apă (28%), creșterea costurilor (26%) și expunerea ridicată la riscurile din lanțul de aprovizionare (23%) reprezintă alți factori potențiali declanșatori. Modificările legislative (23%) și accesul la stimulente, finanțare sau subvenții (20%) pot contribui, de asemenea, la încurajarea investițiilor. În ansamblu, tendința sugerează că argumentele în favoarea investițiilor devin cele mai puternice atunci când riscurile legate de apă sunt tangibile și strâns legate de operațiunile și performanța afacerii.

Vă rugăm să selectați aspectele cele mai relevante care ar determina compania dvs. să crească investițiile în activități legate de apă

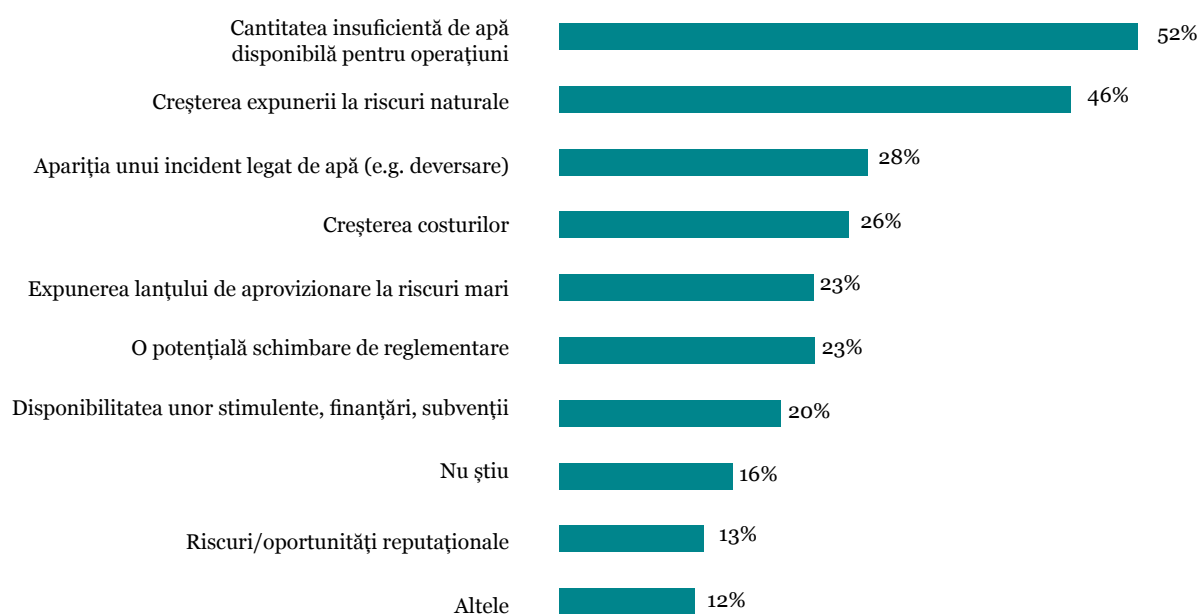


Figura 13: Factorii cei mai relevanți care determină companiile să-și sporească investițiile în activități legate de apă, ordonați după relevanță pe baza frecvenței de selecție.



© Raed Krishan / WWF-Romania

La Gârla Mare-Vrata, în România, peste 400 de hectare din lunca Dunării au fost refăcute prin reconectarea zonelor umede la râu. Această refacere readuce la viață habitate vitale, sporește capacitatea de stocare a apei și contribuie la reducerea riscului la inundații, creând în același timp noi oportunități pentru comunitățile locale și pentru ecoturism.

În ansamblu, concluziile privind strategia, obiectivele și investițiile arată că multe companii transformă totuși conștientizarea problemelor legate de apă în acțiuni structurate. Strategiile dedicate apei rămân limitate și se concentrează adesea pe propriile operațiuni. Obiectivele sunt cele mai pronunțate în ceea ce privește eficiența internă și calitatea apei, în timp ce obiectivele contextuale, de reziliență și legate de lanțul de aprovizionare rămân mai puțin frecvente. Intențiile de investiții urmează același model de maturitate: majoritatea respondenților nu planifică încă creșteri semnificative, iar cheltuielile suplimentare par cele mai probabile atunci când riscurile legate de apă devin direct legate de continuitate, costuri sau expunere. Implicația practică este că strategiile, obiectivele și investițiile legate de apă trebuie să fie mai strâns

legate de provocările locale legate de apă, de dependențele din lanțul valoric și de nevoile de reziliență pe termen lung.

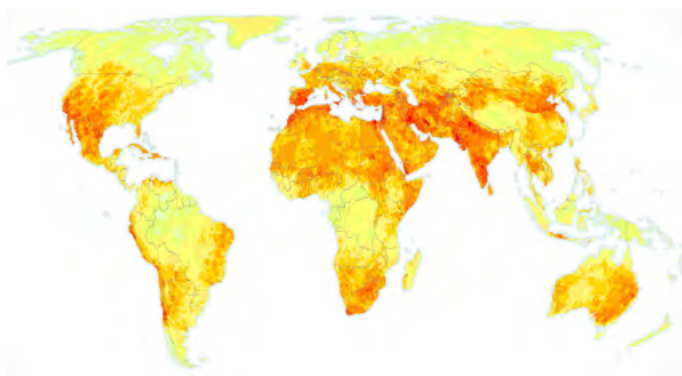
O logică de investiții reactivă poate fi de înțeles atunci când companiile se confruntă cu priorități concurente și condiții de piață incerte. Riscul este că așteptarea apariției unei presiuni acute, a creșterii costurilor sau a unor incidente concrete poate duce la reducerea opțiunilor de răspuns, la costuri de implementare mai mari și la mai puțin timp pentru consolidarea rezilienței. **Acest lucru subliniază importanța utilizării semnalelor timpurii de risc, a contextului local privind apa și a evaluărilor expunerii lanțului valoric pentru a orienta investițiile înainte ca presiunea să devină acută.**

NIVELUL DE MATURITATE AL COMPANIILOR ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII APEI ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

În ansamblu, rezultatele relevă o imagine a maturității inegale a companiilor în ceea ce privește gestionarea apei. Companiile nu stau pe loc: multe recunosc riscurile legate de apă și iau măsuri. Însă progresul este inegal, evaluarea, pregătirea, obiectivele și investițiile fiind adesea mai puțin dezvoltate decât conștientizarea riscurilor în sine.

DE LA VIZIBILITATE LA ACȚIUNE STRUCTURATĂ

Riscul legat de apă devine cel mai vizibil atunci când dependența, impacturile resimțite în trecut sau evaluarea structurată îl fac tangibil. Experiența trecută pare să modeleze modul în care companiile percep riscul viitor legat de apă. Figura 14 arată că 81% dintre respondenții care au resimțit efecte negative legate de apă în ultimii cinci ani se așteaptă la impacturi moderate sau semnificative în următorii cinci ani, comparativ cu 43% dintre cei care nu au avut astfel de experiențe. Diferența este și mai pronunțată în cazul impacturilor semnificative: 25% dintre companiile cu experiențe negative anterioare se așteaptă la impacturi semnificative în viitor, comparativ cu doar 7% dintre cele fără o astfel de experiență. Cu alte cuvinte, riscul legat de apă pare mai tangibil pentru companii odată ce au experimentat consecințele sale pe propria piele.



Captură de ecran din „Water Risk Filter” al WWF. Explorați riskfilter.org

Experiența anterioară modelează, de asemenea, așteptările: 81% dintre companiile care au suferit efecte negative în trecut se așteaptă la impacturi moderate sau semnificative asupra activității în viitor, comparativ cu 43% dintre cele care nu au înregistrat efecte negative în trecut.

Experiențele anterioare formează așteptările de risc viitoare

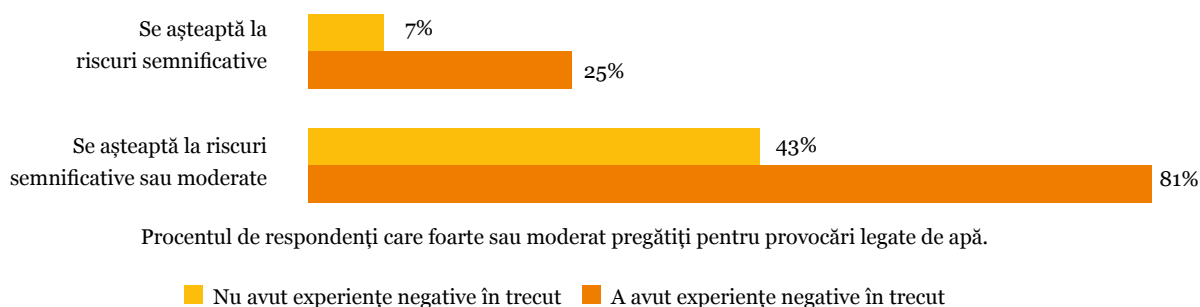


Figura 14: Procentul respondenților care se așteaptă la riscuri moderate sau semnificative legate de apă în următorii cinci ani, în funcție de faptul dacă au suferit efecte negative legate de apă în ultimii cinci ani.

Relevanța riscurilor legate de apă. Figura 15 arată că evaluarea structurată a riscurilor creează această vizibilitate mai devreme și susține pregătirea: 68% dintre companiile care au evaluat riscurile legate de apă în propriile operațiuni se consideră foarte sau moderat pregătite pentru a face față provocărilor viitoare legate de apă, comparativ cu 39% dintre companiile care nu au efectuat o astfel de evaluare.

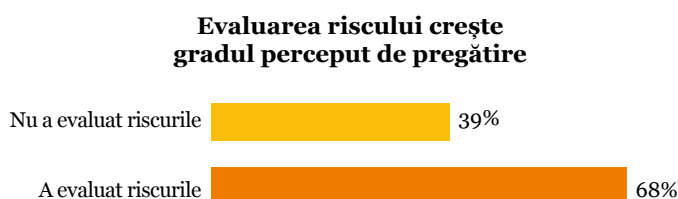


Figura 15: Procentul companiilor care se simt foarte sau moderat pregătite pentru viitoarele provocări legate de apă, în funcție de faptul dacă și-au evaluat sau nu riscurile legate de apă.

Dependența indică unde trebuie să ne îndreptăm atenția, dar nu arată încă cât de pregătită este o companie. Așa cum am stabilit deja, dependența de apă este cea mai vizibilă în propriile operațiuni și în lanțurile de aprovizionare din amonte, unde întreruperile pot afecta direct producția, aprovizionarea și continuitatea. Cu toate acestea, dependența este neutră până când se intersectează cu deficitul de apă, calitatea slabă a apei, inundațiile, constrângerile de reglementare sau pregătirea insuficientă. Implicația practică este

PREGĂTIREA DEVINE CREDIBILĂ ATUNCI CÂND OBIECTIVELE SE TRANSFORMĂ ÎN ACȚIUNI CONCRETE

Pregătirea capătă sens atunci când se reflectă în practici concrete, în special în obiective și activități care depășesc propriile operațiuni. Rezultatele sondajului sugerează că cele mai pregătite companii nu numai că își stabilesc obiective legate de apă, ci își extind acțiunile dincolo de operațiunile directe, către furnizori, regiunile de aprovizionare sau sistemele de apă comune.

Figura 16 ilustrează clar această legătură: 67% dintre companiile care se consideră foarte bine pregătite au atât obiective legate de apă, cât și activități care depășesc propriile operațiuni, comparativ cu doar 11% dintre companiile nepregătite.

aceea de a trata cartografierea dependenței ca punct de plecare: odată ce dependența este vizibilă, companiile ar trebui să verifice unde aceasta se suprapune cu bazinele hidrografice supuse presiunii, furnizorii vulnerabili, locațiile expuse sau pregătirea insuficientă și să acorde prioritate acțiunilor în aceste zone.

Deficitul de investiții apare atunci când riscul legat de apă este perceput ca fiind relevant, dar nu încă suficient de urgent pentru a mobiliza bugete.

Recunoașterea riscului legat de apă nu duce neapărat la investiții. În unele cazuri, acest lucru poate fi justificat deoarece riscurile sunt limitate sau deja bine gestionate. Mai îngrijorătoare sunt cazurile în care riscurile semnificative sunt recunoscute, dar nu au atras încă finanțare sau măsuri. Provocarea constă în transformarea acestor riscuri într-un *business case* clar, cu priorități și investiții definite, înainte ca costurile inacțiunii să crească.

Strategiile sunt mai frecvente acolo unde dependența de apă este mai mare, dar nu ar trebui să se aștepte până când riscul devine acut. Companiile care raportează o dependență mai mare de apă sunt mai susceptibile să aibă o strategie privind apa, ceea ce sugerează că gestionarea formală urmează adesea relevanța vizibilă pentru afaceri. În mod deosebit, 73% dintre companiile care raportează o dependență critică de apă au o strategie privind apa, comparativ cu doar 18% dintre companiile care raportează o dependență scăzută. Oportunitatea constă în accelerarea elaborării strategiei prin utilizarea cartografierii dependenței, a analizării bazinelor hidrografice și a evaluării expunerii furnizorilor, înainte ca riscurile să devină mai greu de gestionat sau mai costisitoare.

Percepția gradului de pregătire este strâns legată de existența unor ținte și activități legate de apă

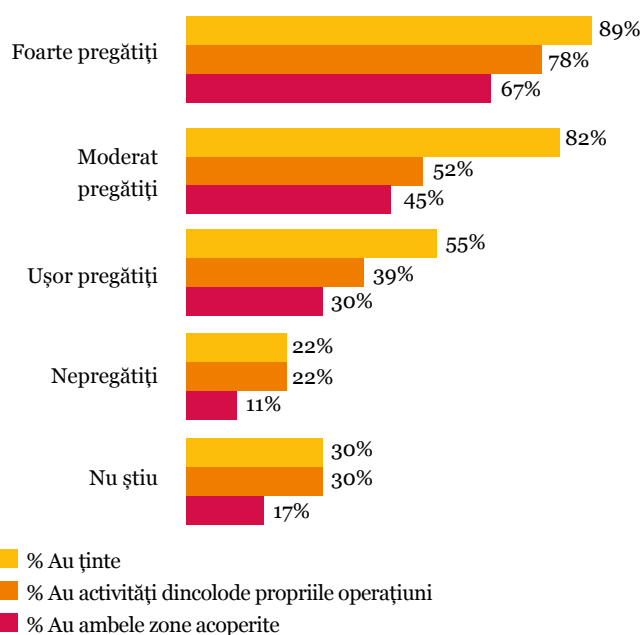


Figura 16 : Proportia companiilor cu obiective legate de apă și cu activități legate de apă care depășesc propriile operațiuni, în funcție de nivelul de pregătire.

Dintre companiile foarte pregătite, aproape 90% au obiective legate de apă și mai mult de trei sferturi au implementat activități care depășesc operațiunile directe.

Grupul cu un nivel moderat de pregătire reprezintă principala oportunitate de accelerare: 82% au obiective legate de apă, dar doar 52% au implementat activități care depășesc propriile operațiuni. Prioritatea este transformarea ambiției în acțiuni concrete la nivelul furnizorilor, al regiunilor de aprovizionare și al sistemelor hidrologice comune.

Strategia reprezintă puntea de legătură între impacturile resimțite și acțiunile finanțate. Resimțirea impacturilor legate de apă poate face riscul vizibil, dar experiența în sine nu duce în mod constant la investiții. Tendința cea mai pronunțată se manifestă acolo unde experiența impactului este combinată cu o strategie oficială privind apa.

Așa cum se arată în Figura 18, în rândul organizațiilor care au înregistrat în trecut impacturi legate de apă, existența unei strategii dublează probabilitatea investițiilor viitoare, de la 26% la 52%, contribuind la transformarea urgenței în priorități, asumare a responsabilității și alocare a resurselor.

Strategia nu ar trebui privită doar ca un document de policy. Valoarea sa constă în identificarea domeniilor în care sunt necesare investiții, clarificarea responsabilităților și acordarea unei importanțe sporite riscurilor legate de apă în procesul de elaborare a bugetului și de planificare a rezilienței.

Existența unei strategii este cel mai puternic determinant al investițiilor

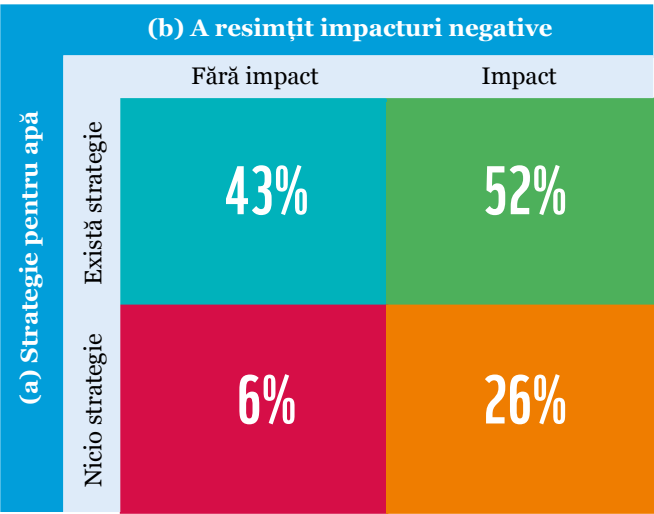


Figura 17: Procentul companiilor care își vor crește investițiile legate de apă în funcție de (a) existența sau inexistența unei strategii privind apa și (b) faptul că au sau nu au suferit efecte negative legate de apă în ultimii cinci ani.



Braț al râului Vojčianske din Slovacia, o componentă esențială a sistemului deltei interioare a Dunării, atât înainte, cât și după lucrările de refacere, prin excavarea a 900 de metri de albie nouă a râului și readucerea apei în peisaj.

DECALAJUL DE MATURITATE SE MANIFESTĂ PRIN PROGRESE INEGALE, NU PRIN INACTIVITATE

În ceea ce privește conștientizarea riscurilor, strategia, stabilirea obiectivelor, implementarea și investițiile, majoritatea companiilor sunt încă în proces de dezvoltare a abordării lor privind gestionarea apei. Deși 76% dintre companiile care au răspuns identifică riscuri viitoare legate de apă, doar 47% au o strategie în vigoare — ceea ce arată că gradul de conștientizare a depășit acțiunile structurate. Modelul este unul de maturitate inegală: multe organizații au înregistrat progrese într-unul sau două domenii, fără a-și conecta acțiunile într-o abordare coerentă.

Doar o mică parte dintre companiile care au răspuns demonstrează o maturitate ridicată în mod constant în toate dimensiunile analizate, în timp ce o proporție substanțială rămâne într-un stadiu incipient, cu o conștientizare, un angajament strategic și o implementare limitate.

Cea mai mare oportunitate de accelerare se află între aceste extreme. Multe companii au înregistrat deja progrese prin evaluări, strategii sau obiective, dar aceste baze nu sunt încă susținute în mod consecvent de investiții sau de o implementare mai amplă.

INVESTIȚII ÎN NATURĂ: REFACEREA ȘI SOLUȚIILE BAZATE PE NATURĂ

Restaurarea zonelor umede, a râurilor, a luncilor, a pădurilor de luncă și a canalelor laterale poate reduce riscurile de inundații și secetă, poate îmbunătăți calitatea apei, poate sprijini biodiversitatea și poate consolida reziliența. Soluțiile bazate pe natură sunt deosebit de relevante pentru companiile ale căror riscuri legate de apă depind de condițiile din întregul bazin hidrografic, nu doar de utilizarea apei la propriile amplasamente. În UE, se estimează că fiecare 1€ investit în restaurarea naturii generează beneficii cuprinse între 4€ și 38€ (CE, 2023) (27).

Maturitatea în domeniul apei nu avansează uniform. O companie poate avea obiective, dar investiții limitate, poate recunoaște riscurile legate de apă, dar nu a luat încă măsuri în acest sens, sau poate avea o strategie care nu ia încă în considerare furnizorii și bazinele prioritare. Principala oportunitate constă în eliminarea acestor lacune în funcție de nivelul de maturitate: companiile aflate în stadiu incipient au nevoie de conștientizare și asumarea responsabilităților; companiile aflate la un nivel intermediar au nevoie de finanțare pentru punerea în aplicare; companiile avansate au nevoie de acțiuni la nivelul lanțului valoric și de gestionare colectivă.

REZULTATELE LA NIVEL DE ȚARĂ ȘI DE SECTOR INDICĂ STADII DIFERITE DE MATURITATE, NU SITUAȚII DISTINCTE

Rezultatele la nivel de țară diferă, dar imaginea de ansamblu rămâne coerentă: pe toate piețele studiate, companiile se confruntă în continuare cu lacune în ceea ce privește adoptarea strategiei, gradul de pregătire și investițiile. Gestionarea responsabilă a apei reprezintă, prin urmare, o provocare comună în materie de maturitate în întreaga regiune. Companiile participante din Slovacia și Cehia dau semnale relativ mai puternice: în ambele țări, mai mult de jumătate dintre respondenți se consideră moderat sau foarte pregătiți. Cele din Slovacia raportează cele mai mari intenții de investiții, în timp ce companiile cu sediul în Cehia înregistrează cel mai ridicat nivel de adoptare a obiectivelor legate de apă.

Respondenții din Ucraina înregistrează rezultate mai slabe în ceea ce privește adoptarea strategiilor, stabilirea obiectivelor, intențiile de investiții și gradul de pregătire, ceea ce sugerează că un stadiu incipient al procesului de gestionare a apei reprezintă un model probabil pentru companiile din această țară. Pe de o parte, acest lucru ar putea indica un tip diferit de provocare, întrucât Ucraina se confruntă cu perturbări semnificative din cauza războiului în curs de desfășurare încă din 2022, iar pe de altă parte, un punct de plecare diferit pe aceeași traiectorie, de la conștientizare și practici de gestionare de bază către implementare, investiții și consolidarea rezilienței la scară mai largă.

Tabelul 2 compară grupurile de respondenți din fiecare țară în ceea ce privește patru aspecte relevante ale gestionării apei: adoptarea strategiei, stabilirea obiectivelor, investițiile planificate și gradul de pregătire.

Tabelul 2 : Adoptarea strategiei de gestionare a apei, stabilirea obiectivelor, intențiile de investiții și gradul de pregătire în rândul companiilor care au răspuns, analizate pe țări

GRUPUL DE RESPONDENȚI	COMPANII CU STRATEGIE PRIVIND APA (%)	COMPANII CU OBIECTIVE PRIVIND APA (%)	COMPANII CARE PLANIFICĂ INVESTIȚII ÎN DOMENIUL APEI (%)	COMPANII CU UN NIVEL DE PREGĂTIRE MODERAT SAU RIDICAT (%)
ROMÂNIA	47%	67%	30%	50%
BULGARIA	43%	61%	25%	46%
CEHIA	47%	71%	29%	53%
UCRAINA	38%	54%	23%	38%
UNGARIA	45%	64%	27%	45%
SLOVACIA	44%	67%	33%	56%

Analiza rezultatelor la nivel sectorial relevă faptul că o expunere mai mare nu corespunde întotdeauna cu o reacție mai puternică. În mod firesc, expunerea la riscurile legate de apă este cea mai mare în rândul companiilor din sectoarele care depind direct de disponibilitatea și calitatea apei dulci sau de procese care consumă multă apă. Cu toate acestea, este și mai semnificativ faptul că o expunere mai mare nu corespunde neapărat cu strategiile, pregătirile sau investițiile mai solide. Prin urmare, analiza la nivel sectorial ajută la identificarea domeniilor în care reacțiile companiilor sunt proporționale cu riscurile legate de apă și a celor în care există încă lacune importante.

Cea mai mare expunere se înregistrează în rândul companiilor din **sectoarele metalurgic și minier**, precum

și din **cel agricol și alimentar**, unde 83%, respectiv 76% dintre acestea raportează o dependență ridicată de apă. Cele din sectorul agricol și alimentar se remarcă în mod special, **71% dintre ele declarând că au suferit impacturi negative legate de apă**, ceea ce indică faptul că provocările legate de apă reprezintă deja o realitate actuală pentru afaceri.

Companiile respondente din sectorul energetic se remarcă prin capacitatea de a transforma mai bine expunerea în investiții. Sectorul prezintă o expunere ridicată și un nivel ridicat al impacturilor raportate, iar respondenții manifestă, de asemenea, cel mai puternic răspuns în materie de investiții, 43% dintre aceștia planificând o creștere a investițiilor legate de apă.

**INDICELE DE EXPUNERE ȘI REACȚIE ÎN DOMENIUL APEI
(THE WATER EXPOSURE AND RESPONSE INDEX)**

Indicele de expunere și capacitatea de reacție oferă o măsură compusă a pregătirii corporative pentru riscurile legate de apă, combinând patru indicatori cu pondere egală: expunerea ridicată la riscurile legate de apă, impacturile negative resimțite, existența unei strategii privind apa și planurile de creștere a investițiilor legate de apă. Prin integrarea acestor dimensiuni, indicele evaluează modul în care companiile își înțeleg dependența de apă și expunerea la riscuri, transformă conștientizarea în strategii și obiective și alocă resurse pentru a aborda riscurile și oportunitățile legate de apă. Scorul rezultat reflectă atât expunerea companiilor la provocările legate de apă, cât și amploarea răspunsului lor strategic și de investiții.



Tabelul 3 compară expunerea companiilor, impacturile resimțite și indicatorii de maturitate pe sectoare, pentru a arăta unde expunerea este însoțită de acțiuni concrete — și unde există încă lacune.

Tabelul 3 : Răspunsurile companiilor referitoare la expunerea la riscurile legate de apă, la impacturi, precum și la strategie și investiții, pe sectoare.

GRUPUL DE RESPONDENȚI	EXPUNERE RIDICATĂ LA RISCURILE LEGATE DE APĂ	IMPACTURI RESIMȚITE LEGATE DE APĂ	ADOPTAREA STRATEGIEI	CREȘTERE PLANIFICATĂ A INVESTIȚIILOR	PREGĂTIRE PENTRU GESTIONAREA APEI
ALTELE - IMPACT RIDICAT	67%	61%	50%	33%	● ● ● ○ ○
PRODUCȚIA AGRICOLĂ ȘI ALIMENTARĂ	76%	71%	53%	35%	● ● ● ● ○
CONSTRUCȚII	50%	50%	40%	20%	● ● ○ ○ ○
ENERGIE	71%	57%	57%	43%	● ● ● ● ○
INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	57%	43%	43%	29%	● ● ● ○ ○
METALURGIE ȘI MINERIT	83%	67%	50%	33%	● ● ● ● ○

În cazul sectorului financiar și al serviciilor comerciale și profesionale, pregătirea pentru gestionarea apei necesită o interpretare diferită.

Deși dependența operațională directă de apă poate fi relativ redusă, aceste companii pot exercita o influență semnificativă prin alocarea capitalului, achiziții, *due diligence*, servicii

de consultanță, activitatea cu clienții și portofoliile de investiții. Pentru aceste sectoare, pregătirea nu se referă atât la reducerea consumului propriu de apă, cât mai degrabă la integrarea riscurilor și oportunităților legate de apă în decizii și servicii, transformându-le în factori importanți ai unei gestionări mai ample a resurselor de apă.

Tabelul 4 : Răspunsurile companiilor privind expunerea la riscurile legate de apă, impactul acestora, strategia și investițiile, pe sectoare (finanțe, servicii comerciale și profesionale).

GRUPUL DE RESPONDENȚI	EXPUNERE RIDICATĂ LA RISCURILE LEGATE DE APĂ	A SUFERIT IMPACTURI LEGATE DE APĂ	ADOPTAREA UNEI STRATEGII	CREȘTERE PLANIFICATĂ A INVESTIȚIILOR	PREGĂTIREA PENTRU GESTIONAREA APEI
FINANȚE	33%	33%	44%	22%	● ● ○ ○ ○
SERVICII COMERCIALE ȘI PROFESIONALE	38%	38%	38%	25%	● ● ○ ○ ○

REZUMATUL ANALIZEI REZULTATELOR

Pe baza informațiilor obținute din sondaj, reziliența în domeniul apei se conturează ca o necesitate pentru afaceri în Europa Centrală și de Est, dar multe companii nu gestionează încă resursele de apă cu aceeași structură ca și alte riscuri strategice.

Volatilitatea climatică, degradarea ecosistemelor de apă dulce, reglementările mai stricte, expunerea lanțului valoric, datele mai bune privind apa și nevoile emergente de investiții indică toate aceeași direcție: apa nu mai poate fi tratată ca o chestiune limitată la mediu sau la conformitate. Pentru multe dintre companiile care au răspuns la sondaj, principala provocare o reprezintă **decalajul de acțiune în domeniul**

apei: recunoașterea riscurilor legate de apă este în creștere, dar acțiunile sub forma evaluării, a pregătirii sporite, a adoptării de strategii, obiective și investiții rămân inegale.

Acest decalaj este important deoarece riscurile legate de apă rareori rămân izolate la nivelul unui singur amplasament. Expunerea la risc poate apărea prin intermediul furnizorilor, al infrastructurii comune, al rutelor logistice, al comunităților locale, al reglementărilor sau al bazinului hidrografic mai larg. Prin urmare, cele mai semnificative riscuri pot fi situate în afara zonelor care sunt cel mai ușor de măsurat și de controlat.

CONSTRUIREA UNEI AFACERI REZILIENTE LA RISCURILE LEGATE DE APĂ

DE LA CONȘTIENTIZAREA RISCURILOR LA ACȚIUNI STRUCTURATE

Rezultatele studiului arată că întreprinderile tind să fie cel mai avansate acolo unde apa este cel mai aproape de operațiunile lor directe. Operațiunile proprii sunt evaluate, gestionate și acoperite de strategii mai frecvent decât lanțurile de aprovizionare sau activitățile mai ample din cadrul lanțului valoric. Acest lucru este de înțeles: utilizarea operațională a apei este mai apropiată de sistemele de management existente, de echipele de la fața locului, de autorizații și de controlul costurilor. Cu toate acestea, lanțurile de aprovizionare din amonte pot constitui, de asemenea, o sursă majoră de dependență și perturbare, în special pentru întreprinderile ale căror produse, materii prime sau mărfuri depind de activități cu consum intensiv de apă din afara propriilor locații.

Aceasta creează un unghi mort din punct de vedere structural. Multe companii pot identifica și gestiona riscurile legate de apă acolo unde dețin control direct, dar s-ar putea să nu înțeleagă încă dacă furnizorii critici, materiile prime, legăturile logistice sau regiunile de aprovizionare sunt expuse la penurie, inundații, poluare sau presiuni de reglementare în locațiile respective. Deci, decalajul de acțiune în ceea ce privește apa nu este pur și simplu o lipsă de conștientizare; este distanța dintre recunoașterea apei ca fiind relevantă și integrarea acesteia în deciziile din întreaga afacere și din lanțul valoric.

Experiența face ca riscul legat de apă să devină tangibil, dar așteptarea acestuia ca factor declanșator al acțiunii este costisitoare. Companiile care s-au confruntat deja cu efecte negative legate de apă sunt mai predispușe să anticipeze impacturi viitoare și să considere apa ca fiind relevantă pentru afaceri. Cu toate acestea, așteptarea apariției perturbărilor

poate duce la reducerea opțiunilor de răspuns, la creșterea cheltuielilor și la mai puțin timp pentru a se pregăti. Concluzia este clară: companiile trebuie să creeze vizibilitate înainte ca impacturile să devină acute, folosind evaluarea, gândirea bazată pe scenarii și analizarea lanțului valoric pentru a anticipa unde apa ar putea afecta continuitatea, costurile, autorizațiile, furnizorii sau încrederea.

Diferențele în funcție de țară și de sectorul de activitate adaugă nuanțe, dar nu schimbă imaginea de ansamblu. Acestea indică stadii diferite de maturitate și căi diferite de expunere, nu concluzii distincte. Respondenții din unele țări dau semnale mai puternice privind pregătirea, stabilirea obiectivelor sau investițiile, în timp ce respondenții din alte țări par să se afle într-un stadiu incipient în ceea ce privește construirea structurilor de management de bază. La nivel sectorial, respondenții din industriile cu consum intensiv de apă raportează o expunere mai mare și impacturi mai frecvente, dar o expunere mai mare nu se traduce automat într-o strategie, o pregătire sau investiții mai solide.

Maturitatea în domeniul apei este determinată de expunere, dar și de guvernare, de disponibilitatea și calitatea datelor, de atenția acordată de conducere și de soliditatea argumentelor economice în favoarea acțiunii. Concluzia practică este trecerea de la o recunoaștere generală la stabilirea priorităților: identificarea domeniilor în care apa ar putea afecta în mod semnificativ continuitatea activității, costurile, autorizațiile, fiabilitatea aprovizionării, livrarea către clienți sau încrederea părților interesate, precum și corelarea acestor priorități cu evaluarea, asumarea responsabilității, obiectivele și investițiile..





Katalin Sipos, fostă directoare generală a WWF-Ungaria, în timpul unui în cadrul conferinței „The Business Case for Water”, Budapesta, 2024.

ACȚIUNI PRACTICE PENTRU CONSOLIDAREA REZILIENȚEI ÎN PRIVINȚA RISCURILOR LEGATE DE APĂ

Următoarele acțiuni transformă decalajul de acțiune în domeniul apei într-o agendă practică. Acestea nu constituie o foaie de parcurs universal valabilă, ci un set structurat de pași pe care companiile îi pot adapta în funcție de sector, zonă geografică, nivel de dependență și maturitate.

1. Creșterea gradului de conștientizare. Înțelegerea punctelor vulnerabile ale afacerii, precum și a celor mai mari dependențe și impacturi

Companiile ar trebui să înceapă prin a identifica unde și în ce mod depind de apă în cadrul propriilor operațiuni și al lanțului valoric. Aceasta înseamnă stabilirea unei viziuni fiabile asupra datelor legate de apă și identificarea locațiilor prioritare, a furnizorilor-cheie, a proceselor critice de producție, a dependențelor logistice și a activităților orientate către clienți care ar putea fi expuse la deficit de apă, inundații, calitate precară a apei sau constrângeri de reglementare. Obiectivul este de a face vizibile dependența de apă și impactul potențial din perspectiva afacerii: ce locații, produse, venituri, costuri sau autorizații ar putea fi afectate dacă condițiile legate de apă se deteriorează și, invers, care dintre acestea pot constitui o pârgie pentru reducerea impactului.

Instrumente și resurse:

WWF Water Risk Filter și WRI Aqueduct pot sprijini evaluarea inițială a riscurilor legate de apă la nivel operațional și la nivel de bazin hidrografic, contribuind la identificarea locațiilor, furnizorilor și regiunilor prioritare pentru o evaluare mai aprofundată.

2. Stabilirea priorităților în ceea ce privește riscurile pe baza contextului local privind apa

Riscurile legate de apă sunt extrem de specifice locației. Prin urmare, companiile ar trebui să evite să se bazeze

exclusiv pe cifrele consolidate privind consumul de apă și, în schimb, să evalueze expunerea la nivel de amplasament și de bazin hidrografic, în funcție de amploarea activității. Un amplasament de producție cu un consum moderat de apă poate fi totuși expus unui risc semnificativ dacă este situat într-o zonă cu stres hidric ridicat sau foarte ridicat, afectată de disponibilitatea sau calitatea precară a apei sau dependentă de o infrastructură vulnerabilă. Stabilirea priorităților ar trebui să combine datele interne privind dependența cu informații externe referitoare la stresul hidric la nivel de bazin, modelele scenariilor climatice viitoare, tendințele de reglementare și preocupările părților interesate.

Instrumente și resurse:

WRI Aqueduct, WWF Water Risk Filter și seturile de date la nivel de bazin hidrografic pot ajuta la compararea expunerii amplasamentului și a furnizorilor la stresul hidric, secetă, inundații, epuizarea resurselor, calitatea apei și scenarii de risc viitoare.

3. Planificarea și consolidarea. Integrarea apei în guvernanță și gestionarea riscurilor

Reziliența la apă ar trebui integrată în structurile de guvernanță existente, mai degrabă decât tratată ca o temă de sustenabilitate de sine stătătoare. Este necesară o responsabilitate clară în cadrul funcțiilor de sustenabilitate, dezvoltare de produse, operațiuni, achiziții, logistică, risc, finanțe și gestionarea amplasamentelor. Riscurile semnificative legate de apă ar trebui să se reflecte în gestionarea riscurilor la nivel de companie, planificarea investițiilor, planificarea continuității activității și, acolo unde este relevant, în raportarea privind sustenabilitatea. Acest lucru contribuie la asigurarea faptului că problemele legate de apă sunt luate în considerare înainte de a deveni constrângeri operaționale, probleme de conformitate sau costuri neplanificate.

Instrumente și resurse:

Standardul de gestionare responsabilă a apei al [Alliance for Water Stewardship](#) poate sprijini guvernanta, responsabilitatea și sistemele credibile de management pentru o gestionare responsabilă a apei la nivel de amplasament și bazin hidrografic.

4. Consolidarea pregătirii la nivel de amplasament și a eficienței operaționale

La nivel operațional, companiile ar trebui să îmbunătățească colectarea și monitorizarea datelor privind apa, să reducă consumul de apă, să sporească eficiența resurselor și să minimizeze emisiile deversate în apă, menținând în același timp infrastructura critică de apă și pregătindu-se pentru scenariile de perturbare. Aceasta include planuri de răspuns la secetă și inundații, opțiuni alternative de aprovizionare, reziliența tratării apelor uzate, stocarea de urgență și proceduri clare de escaladare. Pentru amplasamentele cu grad ridicat de dependență, apa ar trebui tratată în mod similar cu alte utilități critice: monitorizată, supusă testelor de stres și inclusă în planificarea continuității.

Instrumente și resurse:

Standardul de gestionare responsabilă a apei elaborat de [Alliance for Water Stewardship](#) și indicatorii-cheie de performanță (KPI) privind apa la nivel de amplasament pot sprijini pregătirea operațională, monitorizarea apei, planificarea răspunsului și îmbunătățirea continuă.

5. Cooperarea. Implicarea furnizorilor și partenerilor în acțiuni colective

Pentru multe companii, cea mai semnificativă expunere la riscurile legate de apă se află în afara operațiunilor directe. Echipele de achiziții și de lanț de aprovizionare ar trebui să identifice furnizorii, materiile prime și regiunile cu o dependență ridicată de apă sau expuse la stres hidric, inundații, calitate slabă a apei sau presiuni de reglementare. Implicarea ar trebui să depășească stadiul chestionarelor generice și să se concentreze pe îmbunătățiri practice, precum evaluarea riscurilor furnizorilor, așteptările minime privind gestionarea apei, îmbunătățiri ale eficienței sau ale tratării apei și acțiuni colective în bazinele hidrografice prioritare. Deoarece riscurile legate de apă sunt comune, colaborarea cu autoritățile publice relevante, ONG-urile, furnizorii de utilități, comunitățile locale, colegii din sector și alți utilizatori importanți de apă este adesea necesară pentru a aborda presiunile la nivel de bazin hidrografic, a consolida guvernanta, a îmbunătăți planificarea infrastructurii, a reface bazinele hidrografice și a construi reziliență pe termen lung.

Instrumente și resurse:

Water Risk Filter al WWF poate sprijini evaluarea furnizorilor, în timp ce [Centrul de acțiune pentru apă al CEO Water Mandate](#) poate ajuta la identificarea inițiativelor la nivel de bazin hidrografic și a potențialilor parteneri pentru acțiuni colective.

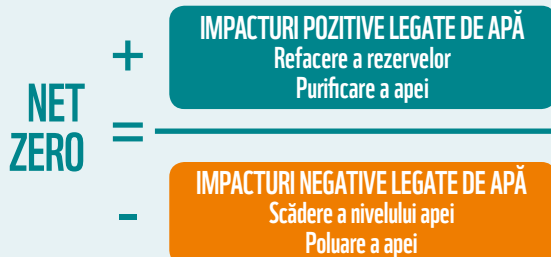
6. Stabilirea obiectivelor care să reflecte condițiile locale

Obiectivele privind apa ar trebui să fie relevante în contextul în care își desfășoară activitatea compania. Un obiectiv uniform de reducere poate fi util pentru eficiența internă, dar nu abordează neapărat cele mai semnificative provocări legate de apă care afectează operațiunile proprii ale companiei sau furnizorii direcți. În bazinele cu deficit de apă, prioritatea poate fi reducerea cantității de apă utilizate și/sau creșterea reutilizării. În bazinele poluate, prioritatea poate fi concentrarea pe obiective privind calitatea apei deversate. În zonele predispuse la inundații, planificarea rezilienței și soluțiile bazate pe natură pot fi mai relevante. Prin urmare, companiile ar trebui să se orienteze către obiective contextuale care să răspundă condițiilor locale ale bazinului în care sunt expuse operațiunile lor și furnizorii direcți, mai degrabă decât să aplice același obiectiv în toate locațiile.

IMPACT NET POZITIV PRIVIND APA ȘI REFACEREA VOLUMELOR DE APĂ

Ideea care stă la baza conceptului de „**impact net pozitiv privind apa**” este reducerea de către companii a impacturilor negative și contribuția la rezultate pozitive în bazinele hidrografice în care își desfășoară activitatea sau din care se aprovizionează. Măsurile la nivel de amplasament, precum reducerea cantităților de apă utilizate, îmbunătățirea eficienței, reutilizarea apei și consolidarea tratării apelor uzate, reprezintă puncte de plecare importante, dar companiile ar putea fi nevoite, de asemenea, să sprijine acțiuni la nivel de bazin hidrografic, dincolo de propriile instalații.

Conceptul este ușor de comunicat — acțiuni pozitive, nu negative — dar **apa diferă de carbon**. Impactul său depinde de locație, moment, cantitate, calitate și starea bazinului hidrografic. Angajamentele privind impactul net pozitiv privind apa sau refacea rezervelor de apă replenishment-ul (reîncărcarea) sunt, prin urmare, cele mai utile atunci când sunt corelate cu provocările locale legate de apă, dependențele și impactul companiei, precum și cu nevoile altor utilizatori de apă și ale ecosistemelor. Totuși, utilizate doar ca un singur indicator bazat pe volum, acestea riscă să simplifice excesiv problemele pe care ar trebui să le abordeze.



Instrumente și resurse:

Ghidul SBTN privind apa dulce și ghidul WWF privind obiectivele contextuale legate de apă pot ajuta companiile să transpună condițiile locale ale bazinelor hidrografice în obiective semnificative privind apa dulce.

7. Monitorizarea progresului și adaptarea în timp

Reziliența hidrică nu este o evaluare punctuală. Companiile ar trebui să stabilească indicatori pentru a monitoriza dependența, expunerea la risc, impactul asupra ecosistemelor, resurselor de apă și comunităților, progresul în materie de atenuare și vulnerabilitatea reziduală. Indicatorii relevanți pot include volumul de apă utilizat și indicatorii de calitate ai apei deversate, ponderea amplasamentelor situate în bazine cu risc ridicat, expunerea furnizorilor, numărul de amplasamente prioritare cu planuri de intervenție, nevoile de investiții și progresul în raport cu obiectivele contextuale. Acești indicatori ar trebui revizuiți periodic, pe măsură ce condițiile climatice, reglementările, amprenta afacerii și așteptările părților interesate evoluează. În regiunile în care riscurile legate de apă sunt în curs de apariție, dar nu sunt încă acute, monitorizarea continuă ajută companiile să identifice și să abordeze riscurile înainte ca acestea să devină semnificative.

Instrumente și resurse:

Standardul Alliance for Water Stewardship, orientările SBTN privind apa dulce și indicatorii-cheie de performanță (KPI) specifici fiecărei companii pot sprijini monitorizarea utilizării apei, a calității apei deversate a expunerii furnizorilor, a planurilor de intervenție, a obiectivelor contextuale și a riscului rezidual.

Împreună, aceste acțiuni transformă gestionarea apei dintr-o abordare reactivă a problemelor într-un proces de consolidare a rezilienței. Companiile nu au nevoie de o strategie perfectă pentru a începe; au nevoie de o viziune clară asupra domeniilor în care apa ar putea afecta în mod semnificativ continuitatea, costurile, conformitatea, fiabilitatea aprovizionării sau creșterea, precum și de o modalitate structurată de a gestiona aceste priorități. Cele care corelează apa cu planificarea locațiilor, achizițiile, implicarea furnizorilor, cheltuielile de capital, continuitatea activității și acțiunea colectivă vor fi mai bine poziționate pentru a-și proteja operațiunile, a menține încrederea părților interesate și a investi cu mai multă certitudine pe măsură ce condițiile legate de apă devin mai puțin previzibile.



Insula Libertății de pe Dunăre, în Ungaria, înainte de demararea proiectului de restaurare derulat de WWF și partenerii săi



Insula Libertății de pe Dunăre, în Ungaria, după proiectul de restaurare derulat de WWF și partenerii săi

ANEXĂ

METODOLOGIA STUDIULUI

Analiza prezentată în acest raport se bazează pe un studiu online structurat, realizat în rândul companiilor. Studiul a fost conceput și realizat de EY la comanda WWF, pentru a evalua expunerea companiilor la riscurile și dependențele legate de apă, precum și gradul de maturitate al practicilor de gestionare a apei.

Datele au fost colectate prin intermediul unui chestionar standardizat distribuit companiilor din șase țări din Europa Centrală și de Est și din sectoare selectate considerate relevante pentru gestionarea responsabilă a apei dulci. Studiul a vizat organizații de diferite dimensiuni și cu modele de afaceri diverse și a urmat o logică orientată către lanțul valoric, surprinzând dependențele de apă și impacturile asupra operațiunilor proprii și de-a lungul lanțului de aprovizionare, inclusiv activitățile din amonte și din aval.

Chestionarul acoperă domenii-cheie, inclusiv dependența de apă dulce, impacturile istorice legate de apă cu care s-au confruntat companiile, expunerea la riscuri viitoare, nivelurile de pregătire, strategiile și obiectivele existente, precum și investițiile planificate și factorii-cheie care determină acțiunile. Răspunsurile au fost analizate și validate, iar răspunsurile incomplete au fost excluse. Datele au fost agregate și analizate pe sectoare, dimensiuni ale companiilor și zone geografice.

Analiza este în primul rând descriptivă și se concentrează pe identificarea tiparelor, tendințelor și lacunelor. Aceasta evaluează dependența corporativă de apă și expunerea la riscuri, analizează gradul de maturitate al abordărilor de gestionare a apei și compară riscurile percepute cu nivelul de pregătire. În plus, sondajul identifică factorii-cheie care determină acțiunile și prioritățile viitoare de investiții.

Deoarece analiza se bazează pe date declarate de respondenți, rezultatele trebuie interpretate ca fiind orientative. Cu toate acestea, metodologia oferă o bază consistentă pentru înțelegerea expunerii, maturității și priorităților companiilor în ceea ce privește gestionarea apei.

PROFILUL RESPONDENȚILOR

Grupul de respondenți reflectă o selecție reprezentativă de companii care își desfășoară activitatea în Bulgaria, România, Cehia, Slovacia, Ungaria și Ucraina. Respondenții reprezintă companii dintr-o gamă variată de sectoare, cu niveluri diferite de expunere la riscurile legate de apă, inclusiv industrii cu consum intensiv de apă, sectoare cu dependențe semnificative de lanțul valoric și companii a căror influență este legată în principal de finanțare, achiziții, operațiuni sau așteptările clienților.

Sondajul include în mod intenționat atât companii cu dependență operațională directă de apă, cât și companii a căror

expunere este mai indirectă. Acest lucru permite analizei să surprindă o viziune mai amplă asupra modului în care apa este percepută în prezent ca o problemă de afaceri: de la continuitatea producției, riscul la nivel de amplasament și conformitatea cu reglementările până la reziliența lanțului de aprovizionare, așteptările privind reputația și planificarea investițiilor viitoare.

Având în vedere caracterul indicativ al sondajului, rezultatele ar trebui interpretate mai degrabă ca o imagine a gradului actual de conștientizare a mediului de afaceri și a maturității manageriale, decât ca o evaluare statistică reprezentativă a pieței. Cu toate acestea, profilul respondenților oferă o bază utilă pentru identificarea modelelor comune, a diferențelor specifice fiecărui sector și a potențialelor discrepanțe între relevanța percepută a apei și nivelul de acțiuni structurate existente.

PERSPECTIVA SECTORIALĂ UTILIZATĂ ÎN ANALIZĂ

Tabelul A1: Clasificarea sectoarelor cu impact ridicat și cu influență ridicată.

CATEGORIE	SECTOR
IMPACT RIDICAT	Agricultură și alimentație Producători și comercianți
	Energie
	Pescuit și acvacultură
	Transport
	Pădure/Industria de prelucrare a lemnului și hârtiei
	Construcții
	Metalurgie și minerit
	Fabricarea altor produse
	Servicii comerciale
	Altele – Impact ridicat
INFLUENȚĂ RIDICATĂ	Finanțe
	Ospitalitate și agrement
	Tehnologie, mass-media și telecomunicații
	Bunuri de larg consum și comerț cu amănuntul
	Îmbrăcăminte și textile
	Altele – Influență ridicată

Această clasificare este utilizată strict ca un ajutor de lectură, nu ca un clasament definitiv al riscului sectorial. Expunerea reală depinde de locațiile, operațiunile, furnizorii, produsele fiecărei companii și de bazinele hidrografice în care aceasta își desfășoară activitatea.

DEFALCĂRI PE ȚĂRI ȘI SECTOARE

Tabelele următoare prezintă defalcarea respondenților valizi pentru studiu pe țări și pe profilul respondenților. Acestea sunt menite să sprijine interpretarea rezultatelor studiului, prezentând compoziția geografică și sectorială a bazei de răspunsuri.

România și Bulgaria dețin cea mai mare pondere a răspunsurilor, reprezentând împreună puțin peste jumătate din totalul respondenților valizi. Restul răspunsurilor sunt distribuite între Cehia, Ucraina, Ungaria și Slovacia, un răspuns fiind clasificat la categoria „altele”.

Tabelul 5 : Distribuția respondenților valizi pe țări.

ȚARĂ	NUMĂR	% DIN RESPONDENȚII VALABILI
ROMÂNIA	33	28.7%
BULGARIA	29	25.2%
CEHIA	17	14.8%
UCRAINA	14	12.2%
UNGARIA	11	9.6%
SLOVACIA	11	9.6%
TOTAL	115	100.0%

Tabelul d6 : Distribuția respondenților valizi în funcție de profilul acestora.

PROFILUL RESPONDENȚILOR	NUMĂR	% DIN RESPONDENȚII VALIZI
Producători și comercianți din sectorul agroalimentar	19	16.5%
Construcții	11	9.6%
Finanțe	10	8.7%
Servicii comerciale	8	7.0%
Energie	8	7.0%
Fabricarea altor produse	8	7.0%
Metalurgie și minerit	6	5.2%
Altele – Impact ridicat	18	15.7%
Tehnologie, mass-media și telecomunicații	6	5.2%
Îmbrăcăminte și textile	5	4.3%
Transport	5	4.3%
Bunuri de consum și comerț cu amănuntul	3	2.6%
Servicii hoteliere și de agrement	2	1.7%
Altele – Influență ridicată	6	5.2%
Total	115	100.0%

Profilul respondenților acoperă atât sectoarele cu impact ridicat, în care apa este legată mai direct de operațiuni și producție, cât și sectoarele cu influență ridicată, în care expunerea poate apărea prin finanțare, achiziții, relații

cu clienții sau dependențe din lanțul valoric. Această combinație oferă o perspectivă mai amplă asupra modului în care sunt percepute riscurile legate de apă în diferite modele de afaceri.

METODOLOGIA INDICELUI DE EXPUNERE ȘI REACȚIE ÎN DOMENIUL APEI (WATER EXPOSURE AND RESPONSE INDEX):

Water Exposure and Response Index sintetizează patru dimensiuni: expunerea la riscurile legate de apă, impacturile legate de apă cu care s-a confruntat compania, adoptarea unei strategii privind apa și intenția de a crește investițiile legate de apă. Fiecare dimensiune primește o pondere egală de 25%. Scorul cumulat rezultat este, prin urmare, media aritmetică a celor patru procente la nivel de sector.

Pentru a transforma acest procentaj într-o evaluare accesibilă pe o scară de cinci puncte, scorul cumulat este raportat la un nivel de referință de 80% și rotunjit la cel mai apropiat punct întreg. Un scor compozit de 80% reprezintă o evaluare nerotunjită de 5,0. Datorită rotunjirii, intervalele finale de evaluare sunt:

- 0/5: sub 8%
- 1/5: de la 8% până la sub 24%
- 2/5: de la 24 % până la sub 40 %
- 3/5: de la 40% până la sub 56%
- 4/5: de la 56% până la sub 72%
- 5/5: 72 % sau mai mult

Calculul poate fi exprimat astfel:

Scorul cumulat = (Expunere + Impacturi + Strategie + Investiție) ÷ 4

Calificativ = (Scorul cumulat ÷ 80% × 5)

CONTEXT INTERNAȚIONAL

„*Shaping the Future Water Agenda*” este un program comun al GlobeScan și WWF, inițiat în vara anului 2024, cu scopul de a dezvolta perspective și orientări care să ajute companiile și partenerii să-și consolideze abordările privind gestionarea responsabilă a apei la nivel corporativ, să promoveze acțiuni colective privind provocările comune la nivel global și local legate de apă și să consolideze implicarea părților interesate în ceea ce privește apa. Cercetarea a inclus concluzii obținute în urma unei consultări globale a peste 350 de experți și părți interesate, a unui sondaj realizat pe un eșantion de peste 30.000 de persoane din 30 de țări, precum și a colaborării cu 20 de companii globale de top care au susținut această inițiativă.

Aflați mai multe despre cele două rapoarte ale programului de cercetare:

- [Agenda viitoare privind apa: Cum poate apa să deschidă calea către sustenabilitate și acțiune colectivă \(2025\)](#)
- [Transformarea acțiunii colective pentru provocările comune legate de apă \(2026\)](#)





© magnific

REFERINȚE

1. WWF (2023): *High Cost of Cheap Water: The True Value of Water and Freshwater Ecosystems to People and Planet*. Disponibil la: <https://www.worldwildlife.org/publications/high-cost-of-cheap-water-the-true-value-of-water-and-freshwater-ecosystems-to-people-and-planet/>
2. European Environment Agency (EEA) (2024): *Europe's State of Water 2024: The Need for Improved Water Resilience*. EEA Report 07/2024. Disponibil la: <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/europes-state-of-water-2024>
3. International Commission for the Protection of the Danube River (ICPDR) (n.d.): *The Danube River Basin: Facts and Figures*. Disponibil la: https://www.icpdr.org/sites/default/files/nodes/documents/icpdr_facts_figures.pdf
4. WWF Central and Eastern Europe (2021): *Restoring Rivers and Wetlands at Scale: Results and Lessons from the Cross-Sector Living Danube Partnership*. Disponibil la: https://wwfcee.org/uploads/partnerships/LDP/WWF_CEE_LDP_Full_Report_210713_w.pdf
5. IPCC (2022): *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability*. Contribution of Working Group II to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Disponibil la: <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/>
6. European Environment Agency (EEA) (2025): *Climate Preparedness 2025: Extreme Weather in a Changing Climate – Is Europe Prepared?* Disponibil la: <https://discomap.eea.europa.eu/ClimatePreparedness2025/>
7. European Environment Agency (EEA) (n.d.): *Climate Change Impacts in Europe – The European Overview*. Disponibil la: <https://discomap.eea.europa.eu/climate/?page=The-European-overview>
8. Copernicus Climate Change Service (C3S) (2023): *European State of the Climate 2022: Drought*. Disponibil la: <https://climate.copernicus.eu/esotc/2022/drought>
9. World Economic Forum (2024): *The Global Risks Report 2024*. Disponibil la: <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2024/>
10. Copernicus Climate Change Service (C3S) and World Meteorological Organization (WMO) (2025): *European State of the Climate 2024*. Disponibil la: <https://climate.copernicus.eu/esotc/2024>
11. European Commission (2025): *European Water Resilience Strategy*. Disponibil la: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-resilience-strategy_en
12. CDP (2024): *Water Now a Major Risk for World's Supply Chains*. Disponibil la: <https://www.cdp.net/en/articles/media/water-now-a-major-risk-for-worlds-supply-chains>
13. World Resources Institute (WRI) (n.d.): *Aqueduct Water Risk Atlas*. Disponibil la: <https://www.wri.org/aqueduct>
14. WWF (n.d.): *Water Risk Filter*. Disponibil la: <https://waterriskfilter.org/>
15. Alliance for Water Stewardship (AWS) (2026): *International Water Stewardship Standard, Version 3.0*. Disponibil la: https://a4ws.org/wp-content/uploads/2026/03/AWS_Standard-3.0_2026-_English.pdf
16. Science Based Targets Network (SBTN) (2024): *Freshwater Guidance*. Disponibil la: <https://sciencebasedtargetsnetwork.org/resources/guidance/>
17. WWF (2021): *Contextual Water Targets: A Practical Guide to Setting Contextual Corporate- and Site-Level Water Targets*. Disponibil la: https://wwfint.awsassets.panda.org/downloads/contextual_water_targets_guide.pdf
18. CEO Water Mandate and Pacific Institute (n.d.): *Water Action Hub*. Disponibil la: <https://wateractionhub.org/>
19. WWF and GlobeScan (2025): *The Future Water Agenda: How Water Can Lead the Way for Sustainability and Collective Action*. Disponibil la: <https://globescan.com/future-water-agenda/>
20. Breakbulk News (2022): *Danube Dries to 1996 Low, Choking Grain Exports and River Traffic in Romania*. Disponibil la: <https://breakbulk.news/danube-dries-to-1996-low-choking-grain-exports-and-river-traffic-in-romania/>
21. ESG News (2021): *1 in 5 Companies Report Supply Chain Water Risks Which Could Have a Significant Impact on Their Business*, CDP Report. Disponibil la: <https://esgnews.com/1-in-5-companies-report-supply-chain-water-risks-which-could-have-a-significant-impact-on-their-business-cdp-report> - accesat pe 15 iulie 2026. Vedeți de asemenea raportul CDP: *Stewardship at the Source, Driving water action across supply chains*. Disponibil la: <https://www.cdp.net/api/media/3y-c7aKt7h5rwyJotfaD1Eh?locale=en> - accesat pe 15 iulie 2026

22. France 24 / AFP (2026): *Stranded Boats, Out-of-Work Fishermen as Danube Hits Record Lows*. Disponibil la: <https://www.france24.com/en/live-news/20260730-stranded-boats-out-of-work-fishermen-as-danube-hits-record-lows>
23. Reuters (2026): *Romania Blasts Rocks to Reroute Cooling Danube Water to Nuclear Reactor*. Disponibil la: <https://www.reuters.com/business/energy/hungarys-nuclear-plant-shutdown-due-low-danube-gets-reprieve-until-later-week-2026-08-03/>
24. Balkan Insight (2026): *Left High and Dry: Drought Exposes Central Europe's Water Crisis*. Disponibil la: <https://balkaninsight.com/2026/07/28/left-high-and-dry-drought-exposes-central-europes-water-crisis/>
25. European Drought Observatory / EU Science Hub (2026): *Drought in Europe in Late July 2026*. Disponibil la: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/european-and-global-drought-observatories/current-drought-situation-europe_en
26. Hauer, C., Paster, M., Pulg, U. et al. Critical flows at the Wien River during the 1000-years event in September 2024 – causes, consequences and possible management options for urban river flood management. *Nat Hazards* 121, 11173–11185 (2025). <https://doi.org/10.1007/s11069-025-07244-w>
27. European Commission: Directorate-General for Environment, IUCN, IEEP, Trinomics and UNEP-WCMC, [Directorate-General for Environment, IUCN, IEEP, Trinomics, UNEP-WCMC], *Impact assessment study to support the development of legally binding EU nature restoration targets – Final report*, Publications Office of the European Union, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/275295>.



**LUCRĂM PENTRU A CONSTRUI UN
VIITOR PROSPER PRIN CONSERVAREA
NATURII, MOBILIZAREA OAMENILOR
PENTRU ACȚIUNE ȘI TRANSFORMAREA
SISTEMELOR CARE DĂUNEAZĂ PLANETEI.**

© Alexander Ivanov



**NATURA
E ACASĂ**



WWF-CEE recunoaște și mulțumește pentru sprijinul financiar acordat de Programul LIFE al Uniunii Europene.

Toate punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv WWF-CEE și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau al CINEA. Nici Uniunea Europeană, nici CINEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.